

IREA
Irana Esperanto-Asocio

IRANA ESPERANTISTO

پیام سبزاندیشان

Kultura sezon-revuo en la persa kaj Esperanto
N-ro: 21, Dua Serio, Printempo 2017

فصلنامه‌ی فرهنگی دوزبانه‌ی فارسی و اسپرانتو
شماره ۲۱، دوره دوم، بهار ۱۳۹۶

La 4-a Irana Esperanto-Kongreso, Majo 5, 2017 - Tehrano

چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۶ - تهران

Efektiva Interkompreno por Daŭra Paco

Je la nomo de Dio

IRANA ESPERANTISTO

Pajam-e Sabzandiŝan
(Mesaĝo de Verdpensuloj)
ISSN 1728-6174

IRANA ESPERANTISTO
Kultura kaj sendependa sezon-revuo internacia
Dua serio, N-ro 21, Printempo 2017

Bonvenas eseoj, artikoloj, raportoj kaj kontribuaĵoj kondiĉe ke ili ne estu publikigitaj antaŭe. Bonvenas kultur-temaj kontribuaĵoj ĉu en Esperanto ĉu en la persa.

***

به نام خداوند جان و خرد

پیام سبزاندیشان

فصل‌نامه‌ی پژوهشی - فرهنگی دوزبانه‌ی فارسی و اسپرانتو

دوره دوم، شماره بیست و یکم، بهار ۱۳۹۶
شماره استاندارد بین‌المللی (ISSN):
۱۷۲۸-۶۱۷۴
تاریخ انتشار نخستین شماره: پاییز ۱۳۸۱

گرافیک وحروفچینی: سبزاندیشان

نشانی‌ها:
پایگاه اینترنتی: www.espero.ir
پست الکترونیک: info@espero.ir

همکاران تحریریه این شماره:

- حمزه شفیعی
- کیهان صیادپور
- حامد صوفی
- نازی صولت
- سیمین عمرانی
- امیر فکری
- منیره فهمی
- علی اصغر کوثری
- علی مرادی
- سروش محمدزاده
- احمدرضا ممدوحی

Mallongigoj uzitaj en ĉi tiu numero

ILEK: Irana Literatura Esperanto Konkurso
IREA: Irana Esperanto-Asocio
IREJO: Irana Esperantista Junulara Organizo
IREK: Irana Esperanto-Kongreso
IRLEI: Irana Ligo de Esperantistaj Instruistoj
UK: Universala Kongreso

Kontribuantoj ĉi-numere

- Simin Emrani
- Monire Fahmi
- Amir Fekri
- Ali Asghar Kousari
- Ahmadreza Mamduhi
- Surush Mohammadzade
- Ali Moradi
- Keyhan Sayadpour
- Hamzeh Shafiee
- Nazi Solat
- Hamed Sufi

Kovrila Paĝo:

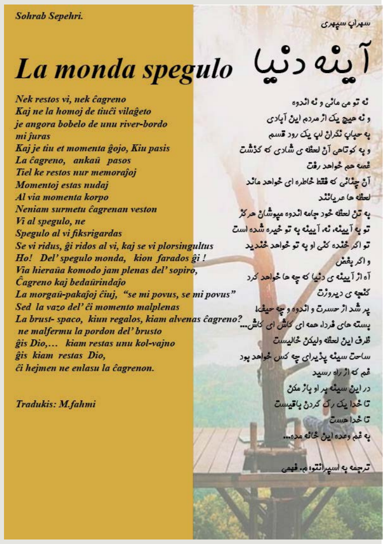
Supre: Koreaj Esperantistoj vizitis Iranon.
Sube: La 4-a Irana Esperanto-Kongreso (IREK-4)

Lasta Paĝo:

Poemo de Sohrab Sepehri, tradukis: M. Fahmi

طرح روی جلد:
بالا: اسپرانتودانان کره‌ای در ایران
پایین: عکس دسته‌جمعی چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران

طرح پشت جلد:
شعری از سهراب سپهری با ترجمه خانم فهمی

En ĉi tiu numero:

در این شماره:

Antaŭ ol ĉio…

Necesas danki la organizantojn kaj realigantojn de la 4-a Irana esperanto-Kongreso kiu okazis vendrede la 5-an de Majo en Tehrano. Raportoj kaj fotoj pri la kongreso estas aperitaj sur la komencaj paĝoj de tiu ĉi numero.

Anonciĝis la rezultoj de la unua ILEK (Irana Literatura Esperanto Konkurso). La iniciatinto de la konkurso, S-ro Sufi, prezentis raporton pri la konkurso kaj ties rezultoj dum IREK-4. La raporto kaj la verkoj de ĉiuj partoprenaintoj estas aperitaj sur la paĝoj 10 ĝis 12. Esperante ke la konkursoj daŭru kaj ni atestu pli da verkoj en venontaj serioj de la konkurso.

La 10-a Mez-Orienta Kunveno (MK-10) estis parto de la temaro de la 4-a IREK. S-ino Solat, kiu mem ĉeestis la kunvenon prezentis raporton pri la kunveno kiun ni reaperigas sur la paĝoj 13 ĝis 15.

En tiu ĉi numero, kiel kutime, vi trovos verkojn kaj tradukojn ricevitaj de niaj legantoj. Estas honorinde ke la procento de Esperant-lingvaj materialoj kreskas daŭre kaj pli da kontribuantoj sendas verkojn en Esperanto.

Fine de la revuo, pers-lingve troveblas longan intervjuon de irana ĵurnalistino kun d-ro Saheb-Zamani, fame konata irana esperantisto.

Ĝis la posta numero!

Via; Hamzeh Shafiee

قبل از هر چیز...

بیست و یکمین شماره از دوره جدید مجله و چهلمین شماره از مجموع مجلدات منتشر شده را در پیش روی خود دارید. رسیدن به عدد چهل در تهیه و ارائه یک نشریه، به مفهوم رسیدن به سطحی از تجربه و تداوم است که می‌تواند اطمینانی برای ادامه راه و رشد پیوسته آن نیز باشد. امید که هر شماره از نشریه را با محتوایی غنی‌تر و خوانندگانی بیشتر در عرصه مطبوعات ببینیم.

در این مجلد، بخش اصلی مجله به گزارشات درباره چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران ، که روز جمعه مورخ ۱۵ اردیبهشت در سرای محله سازمان برنامه شمالی برگزار گردید، اختصاص دارد.

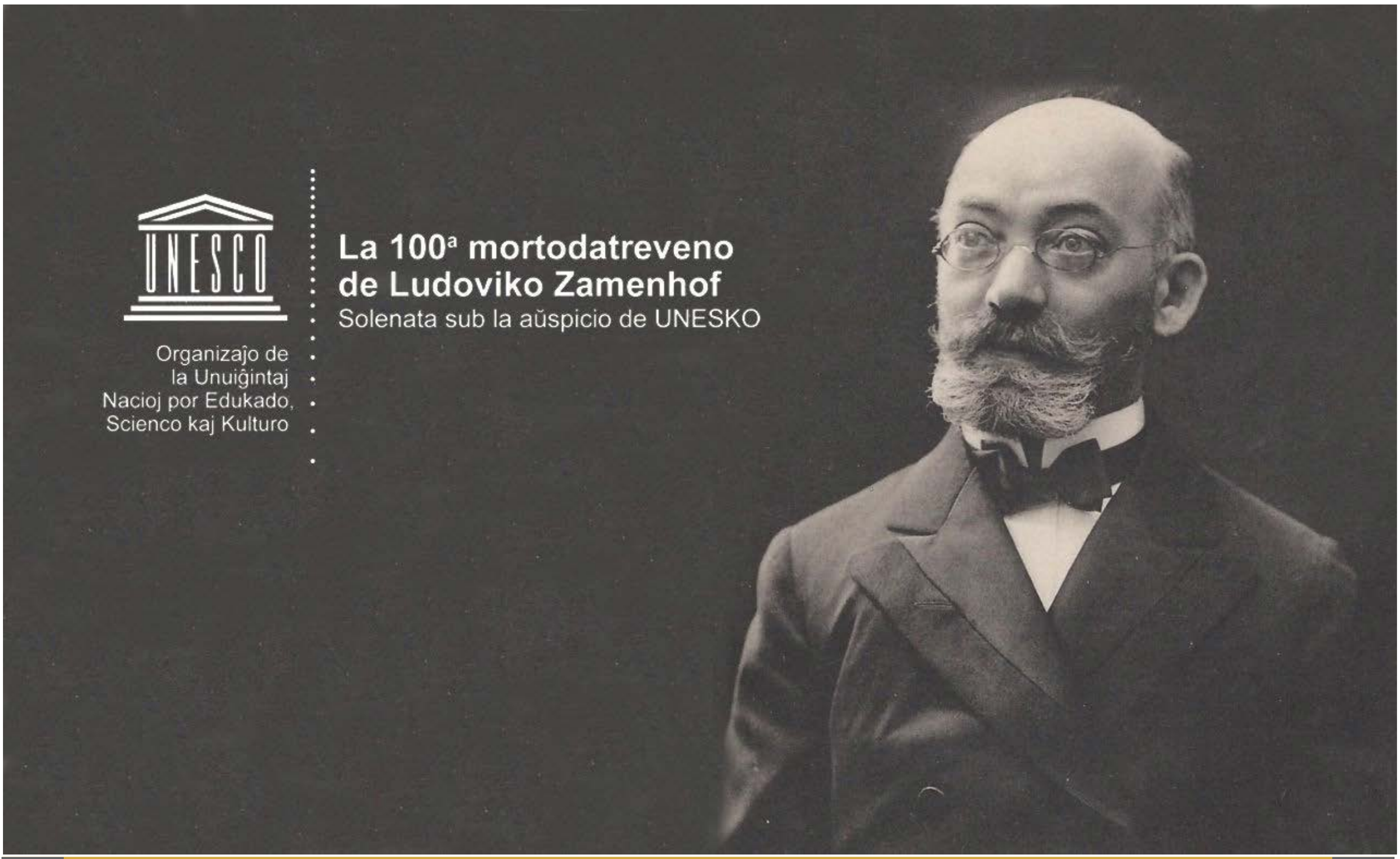
نتایج نخستین مسابقات ادبی اسپرانتو در ایران که به همت دکتر صوفی تدارک و برگزار گردید به همراه کلیه آثار پذیرفته شده در این دوره از مسابقات را در صفحات ده الی دوازده این شماره ملاحظه خواهید کرد. امید که شاهد تداوم این مسابقات و تولید آثار غنی ادبی به زبان اسپرانتو در دوره‌های بعدی این مسابقات باشیم.

در نخستین روزهای بهار امسال، شاهد برگزاری دهمین گردهمایی اسپرانتوی خاورمیانه در گرجستان بودیم. خانم صولت در بازگشت از این همایش، گزارش مفصلی تهیه کردند که در چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران ارائه نمودند. این گزارش را در صفحات ۱۳ تا ۱۵ مشاهده خواهید کرد.

در این شماره نیز علاوه بر مطالب دریافتی و متن برگردان شده سخنرانی‌های صورت گرفته در قالب برنامه "سخنرانی ماهانه" همراه با چند خبر و مطلب کوتاه دیگر، از مطالعه حکایاتی که توسط آقایان فکری و کوثری از فارسی به اسپرانتو برگردانده شده‌اند غافل نشوید. و بالاخره اینکه مصاحبه‌ای از دکتر صاحب‌الزمانی در مجله کتابستان درج شد که به دلیل تازگی و به منظور بهره‌مندی دوستانی که به این مجله دسترسی ندارند، متن کامل آن را در صفحات پایانی این شماره آورده‌ایم.

تا شماره بعدی بدرود!

با احترام، حمزه شفیعی

Okazis:

La 4-a Irana Esperanto-Kongreso

بس کنگره‌ها که با تو آغاز شده
با سوز تو این ترانه‌ها ساز شده
تو راز گشایش سراپرده صلح
با رمز تو قفل هر زبان باز شده!

حسین علیزاده

Karaj partoprenantoj en la irana Esperanto-kongreso, estas plezuro por mi sendi al vi ĉi tiun saluton okaze de via kongreso.

Esperantistoj estas revoluciuloj, kiam temas pri lingvaj kaj kulturaj aferoj, sed ili estas samtempe konservativuloj, kiam temas pri politikaj kaj sociaj aferoj. Ili estas ege influataj de la amas-komunikiloj de siaj landoj kaj ili tre malofte sukcesas transiri tiun influon. Tio ne estas stranga, ĉar ankaŭ esperantistoj estas homoj.

Kial tio estas grava, kiam temas pri Esperanto kaj Irano? Vi ĉiuj scias, ke en la mondo estas granda kampanjo por prezenti Iranon kiel la fonton de ĉiuj malbonoj. La kampanjo, evidente, estas gvidataj de la landoj, kiuj mem estas la fonto de ĉiuj malbonoj. En tiu situacio ankaŭ esperantistoj ne riskas vojaĝi al Irano kaj la tre bela Esperanto-movado de Irano riskas resti iom izolita de la cetera Esperanto-mondo. Pro tio ni ĉiuj kune devas fari ĉion por subteni la movadon en Irano kaj por intensigi la rilatojn inter iranaj kaj neiranaj esperantistoj. Por komenci la komisiono pri la Meza Oriento kaj Norda Afriko de UEA faros ĉion por kunlaborigi iranajn esperantistojn kun esperantistoj de la ĉirkaŭaj landoj.

Tio ne estas multo, sed se ni komencas labori pri tio nun, ni esperas havi multe pli da eksterlandanoj en la venonta Esperanto-evento en Irano ol estas nun. La eksterlandaj esperantistoj estas ĉe via flanko kaj ni ĉiuj esperas, ke tiu subteno ne estos necesa, ĉar la situacio de la internaciaj rilatoj inter Irano kaj aliaj landoj restos trankvila.

Bonajn kongresajn laborojn!

Amike

Renato Corsetti

eksa UEA-prezidanto kaj kunordiganto de la komisiono MONA

La Kvara Irana Esperanto-Kongreso Sukcese Okazis

Esperanta movado en Irano marŝadas antaŭen. La 5-an de Majo 2017 en Tehrano okazis la 4-a Irana Esperanto-Kongreso (IREK-4), en kiu partoprenis 35 geesperantistoj el diversaj partoj de Irano. La kunveno komenciĝis je la naŭa horo matene per la himnoj de Irano kaj Esperanto, sekve per la inaŭguraj enlandaj kaj eksterlandaj salutmesaĝoj.
La unua prelego de la kongreso estis dediĉita al la Ugandaj Vojaĝimpresoj, kiun atentokapte prelegis vicprezidanto de IREA, d-ro Keyhan Sayadpour. Sekvis la programaron interesaj rakontoj, kiujn prelegis vic-prezidanto de IREA, s-ro Amir Fekri. "La Plibona Lingvo" estis la nomo de artikolo, pri kiu en la sekva programo prelegis prezidanto de IREJO, d-ro Hamed Sufi. La artikolo temis pri kritikaj vidpunktoj pri nuntempa situacio de lingvo-Esperanto; tiucele multaj proponoj kaj lingvistikaj sugestoj prezentiĝis. La kongresplanoj daŭris per profesia prelego de d-ro Zahra Karimi pri ekonimia situacio de iranaj virinoj tra la lastaj jardekoj; statistike plenplena je faktoj kaj figuroj, la prelego instigis ardajn diskutojn ĉirkaŭ la temo. Sekve, prezidantino de IREA, s-ino Nazi Solat prezentis kortuŝan kaj samideanoplenan vojaĝraporton pri sia partopreno en la 10-a Mezorienta Esperanto-Kunveno, en Kartvelio. La prelego estis ege motiva kaj inspira por kongresanoj, precipe tiuj de komencantoj.
S-ro Saed Abbasi, laborante kiel ĉiĉerono en Ĉino, prezentis la postan prelegon temanta pri siaj spertoj kaj impresoj en la lando. Interesaj faktoj tiurilate kortuŝis la partoprenantojn, speciale pro lia altnivela kapablo je parolado en Esperanto.
Sekvis kongresplanojn per interesa kaj amuzplena parto: Aŭkcio de esperantaĵoj. D-ro Sayadpour kunhelpe de s-ro Surush Mohammadzade (direktoro de la kongreso) aŭkciis esperantajn librojn kaj revuojn (apartenantaj al IREA-a librejo) por finance subteni IREA-on. Notindas, ke tia ĉi programo estis organizita por la unua fojo en Irano; preskaŭ ĉiuj esperantaĵoj estis venditaj.
Daŭris planoj per interesa artikolo temanta pri lingvistikaj reciprokaj rilatoj inter naciaj lingvoj kaj Esperanto, kiun prezentis eks-prezidanto de IREA, s-ro Ahmadreza Mamduhi. Venontprograme, esperigajn novaĵojn pri la aktivado de junulara movado en Irano deklaris la prezidanto de IREJO Hamed Sufi. Li pri buntaj labrogrupoj ĉe Irana Esperantista Junulara Organizo (IREJO) kaj kolorplenaj produktoj koncize prelegis. Ĉiuj ĉi atingaĵoj jam oficiale estas anoncitaj ĉe la oficiala retejo de la organizo (irejo.ir).
Alia programo, kiu estis organizita por la unua fojo en Irano, temis pri la unua Irana Literatura Esperanta Konkurso (ILEK-1), kiun okazigis IREJO. Ĉiuj verkaĵoj kaj la konkursaj rezultoj deklariĝis oficiale ĉe la fino de la kongreso. Finfine je la 17-a horo, kongresanoj estis komune fotitaj, kaj poste ĝisis al si esperante la denovan revidon.

Raportis: Hamed Sufi

Raporteto pri IREK-4

Kunveno IREK4 je la naŭa horo komenciĝis per himno de IR & Esperanto por 35 partoprenintoj el Tehrano, Alborzo, Semnano, Raŝto, Sario kaj unu irana gasto el Ĉinio .
Partoprenintoj aŭskultis mesĝojn de geesperantistoj el Kangavar, Sagez, Tajvano ankau el Italujo .
Laŭplane sekvajn prelegojn plenumiĝis:
-Raporton de IREA
-Vortareto,
-Vojaĝ-raporto
-Rakontetojn
-Laborfako de iranaj virinoj
-MK- 10 raporto
-Kiel Naciaj lingvoj povas pliriĉigi Esperanton
-Pri Ĉinio sinjoro Saed Abbasi prelegis.
S-ro Sufi anoncis ankaŭ revigliĝon de IREJO kaj ties komitatanoj, multaj membroj, koncernaj retaj adresoj, kaj samtempe gajninton de la unua literatur-konkurso.
La programo je la 5a posttagmeze finiĝis per disdoni aprez-paperojn al kelkaj kontribuantoj kaj foti komune.
Notindaj aferoj kiuj unuafoje okazis:
-Rekta aŭd-vida kontakto eksterlande kaj enlande por partoprenintoj,
-Okazigo de aŭkcio sukcese
-Unua literatur-konkurso

Raportis: Nazi Solat

La 4a Irana Esperanto-kongreso fotoraporte

En la 5a de Majo matene je la 9a horo komenciĝis la 4a Irana Esperant-kongreso meze de Tehrano en bela parko en printempa etoso kun verdaj arboj kaj branĉoj plenplena de folioj.

Laŭ la listo enskribiĝis ĉirkaŭ 43 personoj inkluzive unu el Sirio.

Ĉe la komenco de la kongreso multaj personoj prezentis sian salut-mesaĝon ĉu proksimaj (de provincoj) ĉu malproksimaj (el Tajvano) pere de Skype. Estis ankaŭ salut-mesaĝo de honoraj personoj ekz. Renato Corsetti ktp.

Unua preleganto estis d-ro Sayadpour kiu parolis pri sia vojaĝo al Ugando.

Sekvis la programo kun prelego de s-ro Fekri kiu allogis la partoprenantojn per amuz-enigmaj rakontoj kaj oni devis diveni la finan parton de la rakontoj.

D-ro Sufi prelegis pri lingvaj aspektoj de Esperanto: “kio estas pli bona lingvo?”.

D-rino Karimi pri “Virinoj en Irana Labor-merkato”. Ĝi temis pri ekonomia situacio de la nunaj iranaj virinoj.

Statistikoj en la prelego interesis la partoprenantojn.

S-rino inĝeniero Solat prelegis pri MK-10 (Mez-orienta Kunveno).

Saed Abbasi, irana preleganto kiu loĝas en Ĉinio raportis siajn spertojn dum multaj jaroj en tiu lando.

Intresa parto de la kongreso estis aŭkcio kiu por unua fojo okazis en nia kongreso por helpi kaj subteni Iranan Esperanto-Asocion (IREA).

Poste s-ro/inĝ. Mamduhi pri Naciaj lingvoj kaj Esperanto.

Fine d-ro Sufi prezentis raporton pri la agadoj de junuloj en IREJO (Irana Esperanta Junulara Organizo) kiu inkluzivis tradukon de filmoj kaj muzikoj, kaj la partoprenantoj aŭdis tradician muzikon kaj vidis ties dancon.

Ĉe la fino de la kongreso je la 17a horo oni havis komunan foton por ke ĝi restu kiel alia memorinda evento de la irana Esperanto-movado.

Rarpotis: Surush Mohammad-zadeh

گزارش وقایع‌نگارانه از چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران

چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران با موضوع "تفاهم موثر برای صلح پایدار" به تاریخ پانزدهم مردادماه سال ۱۳۹۶ در سرای محله سازمان برنامه شمالی برگزار گردید. در این گزارش به مرور آنچه در این روز گذشت می‌پردازیم.

برنامه‌های کنگره چهارم ساعت ۹ صبح با انجام مراحل ثبت‌نام، پذیرش و پذیرایی مختصر آغاز و پس از نیم ساعت مراسم افتتاحیه با مجری‌گری آقای سروش محمدزاده برگزار شد. در ابتدای این مراسم سرود جمهوری اسلامی ایران و بلافاصله پس از آن سرود اسپرانتو و تیزر کنگره پخش گردید.

بخش سلام‌های کنگره، با هماهنگی از قبل انجام شده، با پیام اسکایپی آقای رضاخیرخواه و بصورت زنده از تایوان شروع شد که طی آن آقای خیرخواه سخنان خود را به سمع و نظر حاضران رسانده و کنگره‌ای پربار و موفق را آرزو نمودند. در پی آن پیام ویژه آقای رناتو کورستی توسط دکتر صیادپور قرائت شده و سپس پیام ضبط شده آقای کوثری از استان کرمانشاه پخش شد. به دنبال آن آقای ساعد عباسی به روی سن رفته و به حاضران سلام و خیرمقدم گفتند. سلام ضبط شده خانم شلر کریمی از استان کردستان، سلام حضوری آقای صداقت از استان گیلان که با شعر کوتاه و زیبایی همراه بود و سرانجام سلام حضوری خانم کریمی به نمایندگی از استان مازندران بخش‌های بعدی مراسم افتتاحیه را تشکیل دادند.

پس از پایان مراسم سلام و خیرمقدم، خانم صولت گزارش هیات مدیره انجمن درباره فعالیت‌های طول سال گذشته را ارائه نمودند و سپس در یک وقفه کوتاه از حاضرین پذیرایی به عمل آمد.

در قسمت بعدی برنامه، آقای دکتر صیادپور درباره سفر سال گذشته خودشان به اوگاندا سخنرانی نموده و عکس‌هایی از این سفر به حاضران نمایش دادند.

آقای فکری مطلب خود را با قرائت چند حکایت طنزگونه و در پی آن نیز آقای صوفی مطلب خود را ارائه نمودند. پس از آن خانم دکتر کریمی بحث اقتصادی با عنوان "بازار کار زنان ایرانی" را برای شرکت‌کنندگان مطرح کردند.

در پایان برنامه‌های صبح کنگره، خانم صولت گزارشی از دهمین کنگره خاورمیانه (MK۱۰) به حاضرین ارائه کردند.

بعد از صرف نهار و استراحت کوتاه‌مدت، بخش بعدازظهر برنامه‌ها با سخنرانی آقای ساعدعباسی درباره چین و تجربیات خودشان از زندگی در چین آغاز شد. پس از پایان سخنرانی آقای عباسی، مراسم حراجی با به مزایده گذاشتن تعدادی کتاب و نشریات توسط آقای صیادپور برگزار شد.

در ادامه جلسه‌ای با هدف بحث و تبادل نظر در خصوص زمانبندی کنگره تشکیل شد که پس از بیان نظرات توسط تعدادی از شرکت‌کنندگان، درباره سالانه یا دوسالانه بودن و همچنین برگزاری یک روزه یا دوروزه کنگره رای‌گیری به عمل آمد که نظر اکثریت حاضران بر برگزاری سالانه کنگره به صورت دوروزه بود.

گزارش آقای صوفی درباره فعالیت مجدد سازمان جوانان اسپرانتودان ایران (IREJO) و اعلام نتایج مسابقات ادبی و در پی آن نیز سخنرانی آقای ممدوحی با عنوان "چگونه زبان‌های ملی می‌توانند اسپرانتو را غنی کنند؟" مطالب بعدی برنامه‌های کنگره را تشکیل دادند.

چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران با اهدای لوح تقدیر به فعالان جنبش اسپرانتوی ایران و انداختن عکس دسته‌جمعی پایان یافت.

گزارش از: حمزه شفیعی

Rezultoj de la Unua Irana Literatura Esperanta Konkurso (ILEK-1)

Transpasante kelkajn obstaklojn, IREJO kunhelpe de IREA jam povis realigi la okazigon de la unua belarta konkurso en Irano. Ni denove esprimas niajn tutkorajn dankojn al d-ro Keyhan Sayadpour kaj s-ro Ahmad Reza Mamduhi pro ilia senavara kunlaboro kadre de la juĝkomisiono de ILEK-1.

Prezidanto de IREJO deklaras la gajninton je la unua loko (Ali Moradi, pro la poemo "Mondo Verda")

Notindas, ke el kvin verkantoj, ni ricevis ok originalajn poemojn, inter kiuj du poemoj iel ne estis partoprenindaj. La rezultojn de la konkurso publike deklaris prezidanto de IREJO ĉe la kvara Irana Esperanto-Kongreso (IREK-4). Espereble en la venontaj pliaj poemoj de pliaj plumistoj en pliaj branĉoj organiziĝu. IREJO esprimas sian samideanan gratulon al la gajnintoj de la konkurso, kiuj okulfrape ĉiuj estis junaj.

Gajnintoj de ILEK-1:

Je la unua loko: *Mondo Verda (Ali Moradi)*
Je la dua loko: *Utopio (Shler Karimi)*
Je la tria loko: *Se Mi Kaj Vi (Shler Karimi)*
kaj *Krokodilplena Mar' (Hamed Sufi)*

Jen ĉiuj poemoj, kiuj partoprenis la konkurson:

1

Utopio

(Shler Karimi)

Ĉu vi aŭdis ,
En la lando de Esperanto,
Ĉiu-hore, iu homo renaskiĝas?
Dum la noktoj
Kaj la luno kaj la suno briladas?

Ĉu vi aŭdis ,
En la lando de Esperanto
Ne nur homoj sed naturo
Kaj la sentoj kaj la revoj paroladas?

Ĉu vi aŭdis,
En la lando de Esperanto
La aŭtunoj ne malĝojas
La vintroj ne ploras?
Ĝojaj kantoj kun muzikoj
Dancigadas la pensadojn
Ĉiuj homoj enamiĝas

Ĉu vi aŭdis
En la lando de Esperanto

Neniu koro ekrompiĝas
Neniu homo eksopiras
ĉar nur paco regadantas?

Ĉu vi aŭdis?
Ĉu vi vidis?
Kia mondo vere estas,
Tiu lando de Esperanto!?

2
Sensperta
(Ali Moradi)

Batante ŝin diris patr':
"Li ne taŭgas por vi kara,
Estante juna, senSperta!",
ne eltenis plu ŝi,
Ĉiu volas ion, eble ili doloros vin,

Ŝi forlasis domon plore,
sed sendube hezitante,
Ne sciis kien iri,
sola konatulo estis li,

Kor-tremante frapis pordon,
atendis sed ne venis respondo,
Post longa tempo iu venis,
estis lia amiko,
"Kiu vi estas? Kie estas li?
Ĉu ne plu vivas ĉi tie li?"

Tiu nenion respondis,
Nur enhejmen ŝin gvidis,
Kun okuloj serĉantaj eniris ŝi,
sed lin ne trovis,

Subite pordon fermis,
trovis Sin en malbona ejo,

Katastrofo okazis,
memorante la diraĵojn de l' patro,
Ŝi longe sopiris, deziris diraĵojn liajn aŭ-
skultintis,
Detruiginte Sian vivon,
iuflanke sidis ŝi.

3
Se Mi Kaj Vi
(Shler Karimi)

Se mi kaj vi estus Homoj
Kien irus nia mondo?
Mi pensadas tiun temon
Ĉiu sekund', ĉiu moment'

Se ni ĉiuj estus Homoj
Kien irus pura menso?
Nia mondo kriadas, kriadas
Sed bedaŭre neniu aŭdas:
Iu mondo sen la sango
Iu mondo sen milito
Iu mondo sen mensogo

Se mi kaj vi estus Homoj
Kien irus nia mondo?
Pura naturo, bona homaro
Paca koro kaj egalo
Belaj vortoj, dolĉaj revoj
Se mi kaj vi estus Homoj
En sopiro , en ploro, en la timo
Trapasas nia vivo
Ĉu valoras?

Se mi kaj vi estus Homoj
Kien irus nia mondo?

4
Krokodilplena Mar'
(Hamed Sufi)

Antaŭenpelante la verdan ŝipeton,
sur la krokodilplena mar'
Remistar'
zamenhofece,
pripensadas
venkadon la finfinan.

Ĉe ĉiama blovanta
tempesto de l' vortar',
plenplena je malzamenhofaĵoj,
nur pomegon manĝas
la ŝipestr';
Subrigardante,
komencantojn
neesperantistiĝindajn!

5
Tehraneseke
(Hamed Sufi)

Survojante sencele
tra l' stratoj senhomaj;
Denovan noktecan
kaskadon da duonhelaj memoraĵoj
memorigantas al mi
piedbenketoj la solulaj.

Sidinte surbenke
trarigardante supren;
La ĉielo, malmielo
superverŝita de l' stelaĉoj
palpebrumante
sinmoke;
Nek mi, nek luno l'
brilanta groteske
forgesos vin, ekforlasinte min
Tehraneseke.

6
Mondo Verda
(Ali Moradi)

Mondo verda, koroj ruĝaj,
paco ĉieesta, homoj afablaj,
mondo sen armiloj, ĉifonfiguroj ridantaj,
Homoj esperemaj, laborante plenĝojaj,
ĉu tia mondo plaĉus vin?

mondo ruĝa, koroj nigraj,
homoj luktantaj, amikoj senfidelaj,
milito mondskale, atom-bomboj pereigante
ĉiujn subite,
ĉu tia mondo plaĉus vin?

kunigante, unuiĝante,
amikiĝante, laborante,
verdan mondon kreos ni,
kaj haltigos mondon-fi,
eble tio plaĉus vin.

Foto-raporto Pri la 10-a MK

Prezentis S-ino Solat dum la 4-a IREK

De la 31-a de marto 2017 ĝis la 3-a de aprilo 2017 okazis la 10-a Mezorienta Kunveno en Kartvelujo kun la partopreno de 41 Partoprenintoj (3 el Irano) el 16 landoj (Hungario, Pollando, Nederlando, Kartvelio, Brituo, Turkio, Rusio, Irano, Dagestano, Germanio, Japanio, Kazakio, Hispanio, Italio, Litovio, Belgio).

(Imeri Hotelo)
Nia loĝejo, manĝejo, kunvenejo

10a MK programo

Bonvenon al la deka Mezorienta Kunveno!
Ekde vendredo funkcios kurso por komencantoj gvidata de Anna Lowerstein paralele al aliaj programeroj.

vendrede 2017.03.31
08.30 – 09.30 h Matenmanĝo por jam alvenintoj
08.30 – 12.00 h alveno de novaj partoprenantoj.
12.00-13.00 h Alveno de la partoprenantoj, enloĝigo.
13.00 Tagmanĝo
15.00 Solena malfermo de la 10a MK kaj la 31-a AMO-seminario.
Prezentado de la MK kaj la seminario.
Prezento de la situacio en la tuta regiono (Renato Corsetti). *
FLAM-analizo de Stefan MacGill (diskuto en 4 grupoj pri tiu situacio, kun reraportado). *
18.00 Vespermanĝo
19.00 Interkona vespero kun sinprezentoj kaj prezentado de Kaŭkazo.

sabate 2017.04.01
08.30 – 09.30 h Matenmanĝo
09.30 - 11.30 Ruslan Mavljudov: *Situacio ĝenerala en Kazak-lando* *
12.00 - 13.00 Abduraĥman Junusov *Esperanto en Dagestano ekde 1908*
13.00 Tagmanĝo
15.00 – 16.30 Murat Ozdizdar: *Esperanto en Turkujo.* *
16.30 - 18.00 Keyhan Sayadpour: *Irano kaj Kartvelujo* *
18.00 - 19.00 Stefan MacGill: *EKEK (konkludoj el la FLAM-analizo)* *
19.00 Vespermanĝo
20.00 Manĝado de specialaĵoj kunportitaj de la partoprenantoj

dimanĉe 2017.04.02
08.30 – 09.30 h Matenmanĝo
09.30 - 12.30
- Reza Azarhoushang: *Esperanto kaj la terapio Yumehio*
- Ruslan Maljudov: *Vojaĝo tra Bretonio*
– Keyhan Sayadpour: *Floro en la Florejo/pti traduko de iranaj poemoj*
13.00 Tagmanĝo
14.00 – 15,00 Irina Gonĉarova: *La rusa movado: kio ĝi vere estas* *
15.00 - 16,00 Nana Ĥizambareli: *La E-movado en Kartvelujo**
16,00 - 17,00 Irina Gonĉarova: *Moskvaj lingvaj festivaloj kaj popularigo de Esperanto en ili* *
17.00 - 18,30 Hans Adriaanse: *Rilatoj inter Nederlando kaj Kartvelujo* *
19:00 - Vespermanĝo
20,00 - Eduard Kusters, *Esperanto en Belgio.* Kaj eble plio.

lunde 2017.04.03
08.30 – 09.30 h Matenmanĝo
9.30 - 12.00: Fareblaj agadoj en La Meza Oriento kaj Norda Afriko; Aŭdo de konkludoj kaj planoj, precipe el la tria tago. Kompilo de rekomendoj – al UEA, al TEJO, al esperantistoj de la regiono. *
Eventuala formiĝo de laborgrupoj por agi post la seminario.
Pritakso (parole kaj skribe), ĝisoj kaj kisoj.
13.00 Tagmanĝa pauzo
14.30- ...Veturo al Tibliso mikrobuse por trafi la vagonaron al Erevano.

* Steleto indikas programeron ene de la 31a AMO-seminario.

Programaro de kunveno

Pejzaĝo de nia loĝejo

Ĉefaj organizantoj de MK

S-ro Sayadpour prelegas

FLAM analizo:
Progresigo de Esperanto en la seminaria regiono

Unu-nura esperantisto kazakia prelagas!

Gejunula muzik-grupo ludis & dancis folklorajn kantojn

Iranoj kun eks-prezidanto de UEA

Festo de lasta nokto en Kartvelujo

Intervjuo kun gejunaj biciklistaj ĵurnalistoj dum MK10

S-ino Solat, la prezidantino de IREA, faris intervjuon kun du geĵurnalistoj dum MK10.

Du geĵurnalistoj trafis s-ron AzarHuŝang, survoje de kunvenejo. Tiuj ĵurnalistoj bicikle veturas kaj antaŭe eĉ veturis Iranon kaj vizitis ĝin. Kristof sciis kelkajn lingvojn, inkluzive persan. Kiam tiuj gejunuloj eksciis pri nia kunveno en Imeri-Hotelo, en Kutaisi, entuziasmoplene aliĝis nin kaj partoprenis en la kurso kiun s-ino Anna plenumis por komencantoj. Mi havis oportunon aŭskulti iliajn respondojn al instruistinaj demandoj dum la kurso.
Ili perfekte respondis demandojn, tio montris ke ili sufiĉe bone regis lingvon tre rapide.
Mi uzis la oportunon por scii iliajn opiniojn.

Solat: *Mi ne deziras demandi vin pri viaj entuziasmoj pri Irano, kial vi veturis Iranon,…*
Verŝajne Irano estas alloga por kelkaj personoj tra la mondo, precipe por ĵurnalistoj. Mi special deziras konatiĝi kun viaj ideoj pri Esperanto post iomete konatiĝi kun ĝi.
Katarina: Ni jam delonge lernis multajn lingvojn, sed neniam ĉi tiel rapide ni sukcesis lerni ian lingvon. Estis interesa ke oni akceptis nin en la komonumo ĉi tiel frue kaj facile.
Kristofer: Mi iam aŭdis pri ĝi, sed mi pensis ke jam ne havas apogantojn. Nun post veni ĉi tie estas ege interesa por mi ke tiom da homoj tra la mondo konas ĝin kaj parolas unu la alian facile.Ni aŭdis pri Esperanto en Germanio, sed pensis ĝi estis nur ideo, mi ne povis imagi tiom da homoj el diversaj landoj facile parolas unu la alian .
Kelkajn lingvojn mi scias sed neniam mi lernis ian ligvon ĉi tiel rapide.
Katarina: Se oni scias alian lingvon, pli facile povas lerni ĝin, eĉ oni povus diveni la signifon de kompleta parto de la frazo. Por mi estis tre interesa ke tiom facile oni akceptis nin ĉi tie kaj ni sukcesis partopreni en la kurso. Ĝia facila, ne komplika gramatik-strukturo helpas lerni ĝin facile.Mi scias francan lingvon, sed ĉiam mi devas pensi antaŭ paroli. Esperanto estas tute alia. Alia punkto estas ke Esperanto ne apartenas al iu lando.

Granda artikolo pri kunveno en Kutaiso, Kartvelujo, aperas en Frankfurter Allgemeine.

Du gejurnalistoj intervjuis kun germana esperantistino kiu partoprenis en MK. Ilia intervjuo aperis en germana jurnalo kies ligon poste sendiĝis al partoprenintoj pere de germana esperantisto kies e-an version atingeblas.
La artiklo de Frankfurter Allgemeine Zeitung (en dimanĉo, FAZ/FAS) pri la 10-a Mezorienta Kunveno en Kutaisi kun rakontoj pri kaj de la partoprenantoj legeblas ankaŭ rete (germanlingve).
www.faz.net/aktuell/gesellschaft/menschen/wer-spricht-heute-noch-esperanto-14992045.html

Pri la fotoj: Publikita artikolo en Germanio plus foto de tiuj du fotante germanan esperantistinon, Emma kiu partoprenis MK-on kaj germane interv-juis ilin pri Esperanto kaj sia vivo,..

Plastan/ paperan/ ceramikan aŭ alian uzi?

Prelego de
Nazi Solat
En la serio de Monataj Prelegoj de IREA

Ĉu plastajn ujojn?

Aŭ ceramikajn ujojn?

Aŭ vitrajn ujojn!

Aŭ lignajn ujojn!

Aŭ metalan ujon!

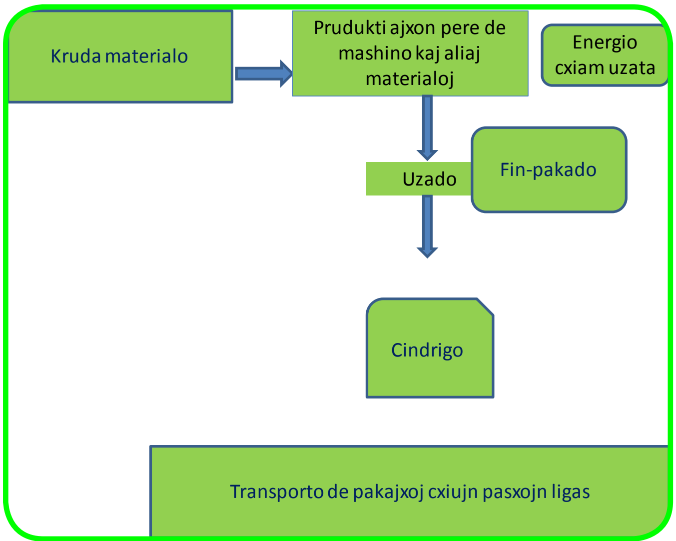
Belartefarta ligna ujo!

- Kiel indas ni elekti konvenan materialon por nia konsumo aŭ por nia produkt-celo?
- Ĉu plastaĵoj malpurigas nian teron?
- Ĉu ili plimalpurigas nian teron?

Ekologia analizo determinas la konsumon de energio kaj rimedoj samtempe la polucio kaŭzita de la difinita produktaĵo.
Dum vivocikla analizo, la produktaĵo estas sekvata tra sia tuta vivociklo, de eltiro de la krudaj materialoj, fabrikado, uzo, tuto de al reciklado kaj lasta uzado de ĝia rubaĝo.

Ni devas konsideri iun varon ekde komenco ĝis fino (Ekde lulilo ĝis tombejo)

Normala ciklo de prudukto de diversaj aĵoj

Viv-cikla analizo

Ni devas kalkuli kiom da energio, materialo, estos uzota por ĝin produkti kaj Kiom da polucio estos kreota dum produkti/uzi ĝin kaj post ĝia uzo?
Kiel kaj kiom koste ni reciklos ĝian rubaĵon?
Tio kreas vivociklan analizon!

Indas ni konsideri diversajn poluciojn kaj ĝiajn kostojn por nia socio:

- Aera
- Akva
- Atmosfera (pliiĝo de florejaj gasoj kaj pli varmiĝo de tero kiu akvigos glaciaj regionoj en norda poluso de la tero)
- Tera
- Ĉiaj poluaĵoj endanĝerigas vivon de homoj, vivantoj, samtempe vivon de tero kiu estas/os nia heredaĵo.

Referaĵoj:

https://fa.wikipedia.org/wiki/
Eco Balance Environmental Impact Analysis
https://cascade.uoregon.edu/fall2012/expert/ex-pert-article/

Kaptu Oportunojn!

Iu viro kun pafilo envenis en bankon kaj malplenigis la tutan monon el la trezurujo.
Li elirante turnis sin al iu el la klientoj de la banko kaj lin demandis: "Ĉu vi vidis, ke mi ŝtelu el tiu ĉi banko?"
La kliento respondis: "jes s-ro, mi vidis".
La ŝtelisto aŭdinte lian jesan respondon, tuj metis la pafilon sur lian tempion kaj senprokraste mortigis lin.
Denove li turnis sin al la geedzoj, kiuj staris apud li kaj demandis ilin: "Vi ambaŭ! Ĉu vi vidis, ke mi ŝtelu el tiu ĉi banko?
La edzo respondis: "Ne s-ro, mi mem ne vidis, sed mia edzino"!

Esperantigis: A. FEKRI

Sindonema agrikulturisto

Estis vespero dum malvarma tago. La agrikulturisto ekpiedis al sia hejmo. Li estis laca pro dumtaga laboro. Lia domo proksimis fervojon. Ĉiutage li pasis preter la fervojon kaj ofte vidis vagonaron, kiu rapide veturis.

Sed tiuvespere li subite aŭdis bruegon. Li tuj turnis sin al bruego kaj sciis pri danĝero. Falis ŝtonegoj sur fervojon. La afabla agrikulturisto tre maltrankviliĝis. Li sciis ke baldaŭ atingos vagonaro plenplena de pasaĝeroj kaj ĝi certe akcidentos ŝtonegojn? Kion li faru? kiel li povas informigi danĝeron al lokomotivesro? Ĉu li faru nenion? Ĉu

li nur rigardu baldaŭan katastrofon? Kio okazos al ridetantaj geknaboj post terura akcidento?

La afabla viro ne povis resti trankvila. Li devis iel informigi pasaĝerojn kaj trajnkondukiston pri la danĝero. Subite venis bona ideo al li. Li tuj elvestigis sin kaj per siaj vestaĵoj kaj bastono faris torĉon. Li ekbruligis siajn vestaĵojon kaj kuris al la lokomotivo. La lokomotivesro vidante la fajron tuj haltigis la vagonaron. La pasaĝeroj tuj elvagoniĝis kaj demandis la afablan kaj sindoneman agrikulturiston, kial li kuris al vagonaro per torĉo enmane? La agrikulturisto klarigis ilin pri ŝtonegoj sur fervojo kaj danĝero ĉirilate. Ĉiuj dankegis la afablan, sindoneman kaj kuraĝan agrikulturiston, kiu dum malvarma vetero bruligis sian vestaĵon por savi envagonanojn .

***

Ne, ne! La rakonto ne estis ordinara fantazia rakonto sed tute reala rakonto okazita en Irano antaŭ multaj jaroj. La

دهقان فداکار

غروب یکی از روزهای سرد پاییز بود. خورشید در پشت کوه‌های پربرف یکی از روستاهای آذربایجان فرورفته بود. کار روزانه‌ی دهقانان پایان یافته بود. ریزعلی هم دست از کار کشیده بود و به ده خود باز می‌گشت. در آن شب سرد و تاریک، نور لرزان فانوس کوچکی راه او را روشن می‌کرد.

دهی که ریزعلی در آن زندگی می‌کرد نزدیک راه‌آهن بود. ریزعلی هر شب از کنار راه‌آهن می‌گذشت تا به خانه‌اش برسد. آن شب، ناگهان صدای غُرّش ترسناکی از کوه برخاست. سنگ‌های بسیاری از کوه فرو ریخت و راه‌آهن را مَسدود کرد*.

ریزعلی می‌دانست که، تا چند دقیقه‌ی دیگر، قطار مسافربری به آن‌جا خواهد رسید. با خود اندیشید* که اگر قطار با توده‌های* سنگ برخورد کند واژگون* خواهد شد. از این اندیشه* سخت مُضطرب* شد. نمی‌دانست در آن بیابان دور افتاده چگونه راننده‌ی قطار را از خطر آگاه کند. در همین حال، صدای سوت قطار از پشت کوه شنیده شد که نزدیک شدن آن را خبر داد.

ریزعلی روزهایی را که به تماشای قطار می‌رفت به یاد آورد. صورت خندان مسافران را به یاد آورد که از درون قطار برای او دست تکان می‌دادند. از اندیشه‌ی حادثه‌ی* خطرناکی که در پیش بود قلبش سخت به تپش افتاد*. در جُست و جوی چاره‌ای بود تا بتواند جان مسافران را نجات بدهد.

afabla kaj sindonema agrikulturisto nomas "Riz Ali Ĥaĝavi".
Li naskiĝis en la jaro 1930 en la urbo "Mijane" en la provinco "Orienta Azerbajĝanio". Li feliĉe ankoraŭ vivas nun en la urbo "Karaĝ", proksime de la ĉefurbo Tehrano.
La supre legita rakonto okazis en la jaro 1962, kiam sinjoro Riz Ali estis 32 jara junulo.
Oni skribis tiun noktan rakonton en lernejlibroj kaj dum multaj jaroj gelernantoj en elementlernejoj de Irano legis lian rakonton kaj sciis pri lia sinoferemeco. De antaŭ multaj jaroj ĝis nun legeblas la rakonto en lernolibro "Persa" de la 3a klaso.

Esperantigis el la Persa lingvo : Ali Asghar Kousari

La Gardanta Anĝelo

Iu viro iris surstrate. Subite li aŭdis voĉon, kiu de malantaŭe avertis: Se vi iros plian paŝon, vi mortos.
La viro haltis kaj ĝuste tiumomente briko defalis antaŭ liajn piedojn.
Li mire rigardis ĉirkaŭ si, sed neniun li vidis. Ĉiaokaze li estis savita el la morto.
Li daŭrigis sian vojon. Apenaŭ li volis transpasi la straton, refoje tiu voĉo avertis lin: Haltu! La viro haltis kaj ĝuste en tiu momento iu aŭto tro rapide preterpasis lin. Ankoraŭfoje li estis savita.
La viro turnis sin al tiu mistera voĉo kaj demandis: Kiu vi estas? La mistera voĉo respondis: Mi estas via gardanta anĝelo.
La viro iomete pensis kaj demandis: Do, kiam mi estis edziĝonta kie vi estis, damne[1] ?

Esperantigis: A. FEKRI

1. Kia diablo vi estis?

Knabo kaj lia fingro

Iam en Nederlando loĝis knabo, al kiu liaj gepatroj donis la nomon Petro.

Li loĝis kun sia familio en malgranda vilaĝo. Lia patro laboris kiel zorgisto de digo, kiu situis proksime de la vilaĝo. Li ĉiutage vizitis kaj kontrolis la digon.

En Nederlando oni konstruis multajn digojn pro diferenco de terfaco kaj marfaco. Iuj partoj kaj regionoj de Nederlando situis pli malalta ol la maro.

Do oni konstruis longajn kaj altajn digojn por ŝirmi jenaj malaltaj regionoj kontraŭ inundo de maro aŭ rivero.

Ĉirkaŭ la vilaĝo en kiu Petro loĝis, troviĝis maro, ĉirkaŭ kiu oni konstruis digon.

Iun tagon Petro demandis sian patrinon: Panjo, kial mia patro ĉiutage vizitas kaj zorgas la digon?

La patrino respondis: Li ĉiutage kontrolas la digon por scii ĉu ekzistas truo aŭ fendeto sur la digo.

La knabo denove demandis: Kio okazus se fariĝus truo sur la digo?

La patrino respondis: Se la gutoj elirus el la truo de la digo fariĝus maro kaj poste okazus torento kaj la vilaĝo enakviĝus.

Mia kara filo! Proverbo diras: "Se gut al gut aliĝas, maro fariĝas".

Petro demandis ĉifoje: “Kio okazos se mia patro ne trovas la truon sur la digo?

"Mi, vi, niaj najbaroj kaj amikoj kaj ĉiuj vilaĝanoj enakviĝos", respondis la patrino.

"Aliaj homoj kiel povas solvi la problemon, se ne ĉeestis mia paĉjo?" Demandis Petro.

La panjo ridante kaj ŝerce respondis: "Iu knabo per sia fingro".

***

Iun printempan tagon la patrino diris sian filon: Petro, iru al la domo de mia amikino en proksima vilaĝo kaj donu ŝin mian mesaĝon.

Petro piede ekiris najbaran vilaĝon. Estis agrabla tago kun freŝa vetero.

Dumvoje Petro plezuris pro multaj floroj kreskantaj kaj kantoj de birdoj. Li atingis la domon de la amikino de sia patrino kaj donis ŝin la mesaĝon. Ŝi invitis lin por resti nokton tie, sed Petro preferis reveni al siaj gepatroj. Li adiaŭis la amikinon de sia patrino kaj ekrevenis la vilaĝon.

Turismostatuo en, Nederlando, de la knabo ŝtopanta digon

Estis vesperfino. La suno baldaŭ malaperos. Petro aŭdis neniu voĉon krom tiu de sia piedo aŭ kanto de birdoj aŭ kvako de ranoj.

Subite li aŭdis iun konatan voĉon. Li aŭskultis pli precize. Estis la voĉo de akvgutoj, kiuj eliris de trueto sur la digo.

Li plipropksimiĝis kaj trovis trueton sur la muro de la digo kaj ekvidis gutojn kiuj rapide eliras el la trueto.

Komence Petro dubis kion fari. Ĉu li turni sin al sia patro kaj informigu lin pri jena problemo?

Ĉu li laŭtege kriu por peti helpon? Ĉu li mem riparu la trueton? Ĉu li… .

Pensante pri rimedoj por solvi la problemon, Petro rememoris la vortojn de sia patrino: "Se gut' al gut' aliĝas, maro fariĝas", "Iu knabo per sia fingro".

Li decidis ŝtopi la trueton per sia fingro. Li metis sian fingron en la trueton. Lia fingro tuj malvarmiĝis. Ankaŭ la vetero malvarmiĝis. La suno subiriĝis kaj ĉie mallumiĝis. Li esperante diris sin mem: Baldaŭ venas iu homo kaj mi petas lin aŭ ŝin informigu mian patron.

Nun tute regis silento. Ne plu aŭdeblis la kvako de la ranoj aŭ la kantoj de la birdoj. Li ne povis vidi ĉirkaŭaĵon pro brumo. Petro iom timis pro mallumeco kaj silento. Pro malvarmeco de la akvo lia fingro tute fariĝis nesensiva. Li ŝatis eligi sian fingron de la trueto kaj tuj reveni al la domo, sed rememoris la parolojn de sia patrino kaj diris sin mem:

"Mi devas toleri malfacilaĵojn por savi miajn familion, amikojn, parencojn kaj samvilaĝanojn. Ne gravas mia animo. Miaj gepatroj kaj samvilaĝanoj estas pli gravaj ol mi mem. Mi devas sinoferi por savi mian vilaĝon kontraŭ torento.

Pasis minutoj kaj horoj. Li malfacile pasigis nokton. Aliflanke la gepatroj de Petro ne estis angoraj kaj maltrankvilaj pri sia filo Petro. Ŝajnis ilin ke Petro restis nokton en la hejmo de familia amiko en najbara vilaĝo.

Frumatene la patro de Petro iris al digo por viziti kaj zorgi ĝin. Li de malproksimete ekvidis knabon, kiu sidas ĉe la digo kaj lia fingro estas en trueto sur la muro de la digo.

Li miris la aferon kaj pli rapide iris al la knabo. Subite li konis lin. Jes. Estis lia filo Petro.

Li mirante demandis sian filon Petro: "Kion vi faras ĉi tie Petro? Ĉu vi pasintnokte ne restis en la najbara vilaĝo? Kial vi metis sian fingron en jenan trueton?"

Petro lace kaj malfacile respondis: "Paĉjo mi ŝtopis akvgutojn per mia fingro, ĉar mia patrino plurfoje diris, "se guto al guto aliĝas, maro fariĝas". Mi pasintvespere trovis jenan trueton sur la digo kaj ŝtopis ĝin per mia fingr".

Petro ne povis fini sian vorton kaj pro laceco kaj dormsento fermis siajn okulojn kaj falis surteren.

Lia patro brakumis sian filon kaj portis lin ĝis la domo. Poste li kun kelkaj vilaĝanoj riparis la trueton sur la digo.

La patrino de Petro enlitigis lin kaj manĝigis lin varmajn manĝaĵojn kaj trinkaĵojn kaj bone zorgis sian sindoneman filon.

Kaj samvilaĝanoj de Petro kaj multaj homoj de aliaj vilaĝoj kaj urboj informiĝis pri la rakonto de sindonema Petro. Ili aplaŭdis lin kaj gratulis la gepatrojn de Petro pro ilia brava filo.

Esperantigis el la Persa lingvo : Ali Asghar Kousari

La Mulao kaj la Vinvendisto!

Riĉulo proksime de la moskeo "Ghaleh Fath-ollah" en Kabulo (Afganio) konstruis restoracion, en kiu estis muziko kaj danco. La vino ankaŭ serviĝis por la klientoj.

La mulao de la moskeo ĉiutage en la fino de la prediko preĝis, ke Dio punu posedanton de la restoracio kaj plagu la restoracion.

Ekde inaŭguro de la restoracio nur unu monato pasis. Iutage ŝtormis kaj la restoracion trafis fulmo, kiu ĝin tute cindrigis.

La sekvan tagon, la mulao fiere kaj honore en la prediko laŭdis Dion kaj gratulis al la popolo detruiĝon de tiu senmoraliga hejmo kaj aldonis: "Se kredanto petas elkore ion de Dio, li neniam senesperiĝos".

Sed la ĝojo de la kredantoj kaj la mulao de la moskeo ne daŭris tre longe. La posedanto de la restoracio juĝe persekutis la aferon kaj postulis, ke la mulao pagu lian damaĝon.

La mulao kaj la kredantoj ne akceptis lian pretendon.

La juĝisto alvokis la posedanton de la restoracio kaj la mulaon al la tribunalo.

Li aŭskultinte iliajn parolojn, liberigis sian gorĝon kaj diris: Mi ne scias, kion mi diru. Mi aŭskultis viajn parolojn. Unuflanke estas la kredantoj, kiuj ne kredas al efiko de siaj preĝoj kaj laŭdoj, kaj aliflanke vinvendisto, kiu kredas al efiko de la preĝo!

Esperantigis:
A. FEKRI

کنگره اسپانیایی بر روی زمین عاشقان

هفتادوششمینِ کنگره اسپرانتوی اسپانیا امسال در شهر تروئل، کمی پایین‌تر از زاراگز در منطقه آراگون، از ۲۳ تا ۲۵ ژوئن برگزار شد. تروئل یکی از کوچک‌ترین شهرهای محلی اسپانیا می‌باشد، که به خوبی از آن نگهداری شده است، و مقبره‌های مهم که معماری مودخارای (مسلمانانی که در منطقه‌های مسیحی طی قرون وسطی در اسپانیا می‌زیستند) آن، از میراث تاریخی یونسکو می‌باشد.

این شهر همچنین برای "عاشقان تروئل"، افسانه‌ی تاریخی که اغلب از آن در ادبیات استفاده می‌شود، درباره عشق حزن‌انگیز، که احتمالاً بیش از دو سده پیش از رومو و ژولیت اتفاق افتاده، بسیار مشهور است. واقعه احتمالی تاریخی که الهام بخش این افسانه بود، در سال ۱۲۱۷ اتفاق افتاد، و بدین صورت امسال سالگرد ۸۰۰ سالگی آن را جشن می‌گیرند. شهرداری کنگره اسپرانتو را بین یادبودهای خود قرار داده، و همچنین با نام نهادن میدان عمومی به "اسپرانتو" موافقت کرده است، که این موضوع در طی کنگره به صورت رسمی انجام می‌شود.

بعلاوه برنامه شامل کنسرت‌های کایتو کواروپ و مارتین ویس، گردش در شهر و در آلباراسیو که زمانی پایتخت بوده است، سخنرانی‌ها، مشاهدات نجومی، نمایشگاه‌ها، معرفی کتب و بسیاری چیزهای دیگر برای کسانی بود که می‌توانستند روزهای بیشتری را در آنجا بگذرانند، ارائه‌های پس از کنگره در موسسه آراگونا در مادرید در تاریخ بیست‌ویکم، دوره‌ها و نمایشگاه‌ها در بیست‌ودوم در شهر تروئلو، و سمینار پس از کنگره برای فعالان در روزهای بیست‌وششم و بیست‌وهفتم برگزار شد.

برای اطلاعات بیشتر به سایت

http://www.esperanto.es/kongreso

سر بزنید یا سوالات خود را از ایمیل kongreso@esperanto.es بپرسید.

ترجمه توسط: علی مرادی

بدون سانسور!!!

توضیح: متن زیر بخشی از مطالبی است که به صورت مداوم از طرف آقای مقدسی برای درج در مجله ارسال شده و مرتبا پیگیر انتشار آن‌ها هستند. قضاوت در خصوص نوع و محتوای فعالیت‌های ایشان را به خوانندگان وامی‌گذاریم.

سلام، بنده در دو سه سال گذشته برای پیشبرد اسپرانتو فعالیت‌های گوناگونی داشته‌ام که به بعضی از موارد آن اشاره میکنم.

۱- ساخت پروفایل مقدسی در سایت آپارات با نام esperanto1616 که حدود ۶۵۰ ویدیو در آن گذاشته شده است.

۲- کار دیگر بنده ساخته سایت esperi.ir می‌باشد.

۳- و کار سوم، ساخت ساختمان نه واحدی و نامگذاری آن به اسم ESPERANTO که در قسمت بالای نمای ساختمان در اندازه ۶۰×۷۰۰ سانت با آجرنما نگاشته شده است و به عنوان یادبود از حدود ۱۵ سال پیش تا به حال این اثر مانده است. آدرس این ساختمان اسپرانتویی در تهران ایستگاه مترو مولوی، خ خیام جنوبی، ک باغ انگوری، پ ۲۴ می‌باشد.

۴- کار بعدی بنده تنظیم فرهنگ لغت اسپرانتو متفاوت با دیگر فرهنگ‌ها است. به عبارتی کلمات درشت‌تر و حرف آکساندار آن کلمه درشت‌تر جهت مشخص شدن آکسان کلمه، و گذاشتن کلمات یک‌بخشی، بعد دوبخشی، بعد سه‌بخشی و الی آخر، از کتاب آسان‌ترین زبان دنیا مهندس ممدوحی تنظیم گردیده است.

۵- ضمناً کار ترجمه کتاب اپلیکیشن اسپرانتو موبایلی را تمام کرده‌ام. اسم کتاب هست esperanto per rekta metodo و جلد اول آن از ۱۱درس تشکیل شده است.

۶- در ضمن کلاس اسپرانتو توسط ویدیو پرجکشن نیز دایر گردیده است.

۷- همچنین با آقای علیزاده کار مشترکی را با هم شروع کردیم و آن هم اینکه فیلم پاسپورتو را ترجمه به فارسی قبلا انجام دادیم با آقای میربزرگی و حالا هم با آقای علیزاده صوتی آن را درحال انجام هستیم. به صورت درس‌به‌درس تا ۱۶درس که البته به صورت پرسش و پاسخ هم درخواهیم آورد، البته برای گسترش زبان اسپرانتو این اقدام را انجام دادیم. فرض بر این بود که ابتدا با داستان فیلم به فارسی زبان آموز آشنا شده و بعد به تدریج خود متن اسپرانتویی آن را بخواند.

۸- و بالاخره اینکه یک سال است که درختی بنام اسپرانتو نام‌گذاری شده، همراه با پلاک، و به سمع نظر شهرداری هم رسیده و از طرف زیبا سازی شهرداری تایید شده است.

نظر من این است که باید کاری کرد که اسپرانتو به میان جامعه بیاید وکنار نباشد و وارد متن جامعه شود، در ضرب‌المثل‌ها، در محاوره‌ها، درجشن‌ها، در شعرها، درمباحثه‌ها.

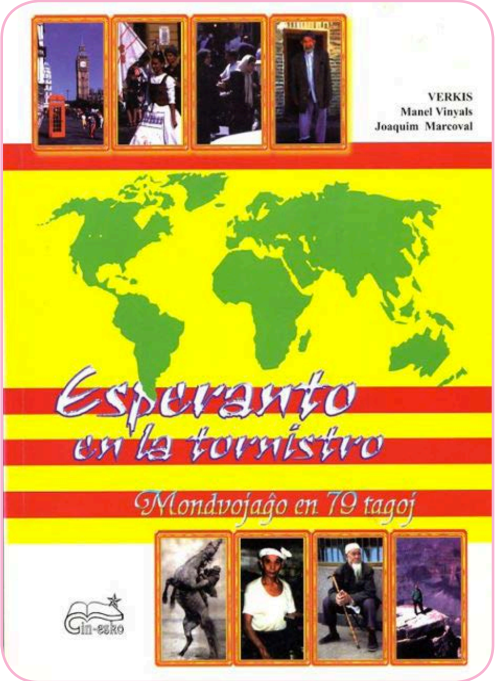

به‌خاطر همین بنده شعبده‌های همسو با اسپرانتو انتخاب کردم و در عروسی‌ها و عزاها و محافل دوستانه و در خیابان‌ها اجرا می‌کنم. منتها متاسفانه بعلت اینکه انجمن نمیخواد اسپرانتو در میان مردم رسوخ بکنه میگه شعبده در کنگره اجرا نشه و...

ترجمه: سیمین عمرانی

دور دنیا در ۷۹ روز

قسمت بیست و سوم

لنگرگاه لونگ بیچ

روز پنجاه و چهارم

چیز حکایت‌کردنی خاصی به‌جز روزمره‌گی روی کشتی نداریم. پرسنل فنی بدون رحم هر درز و شکافی را بازرسی می‌کنند و با قلم مو و رنگ آن‌ها را می‌پوشانند. هرمان و کاپیتان زمخت ما دائم داستان سفرهایشان را تعریف می‌کنند. مهندس مکانیک کشتی حرف نمی‌زند فقط گاهی می‌خندد، گویی یکهو سوراخی برای آن دهان همیشه بسته و ورزش دادن آن با حرکات ناشی از خنده پیدا می‌کند. اما فیلیپینی‌ها هی همین‌طوری با اسپانیایی دست و پا شکسته به ما سلام می‌کنند و خنده تحویل می‌دهند. چه خصوصیات متفاوتی! قبلا ما متاسفانه با کشتی‌ای که خفه‌چپان از فیلیپینی‌ها و ایتالیایی‌ها باشد برخورد نکرده بودیم.

ادوارد همان بابایی که اهل **Alcover** بود، از ما خواهش می‌کند که آیا می‌توانیم به جز نوار ویدیویی ماتادور نواری از ورزش ایروبیک که قبلا در والنیسیا دیده و خیلی از آن خوشش آمده برایش بفرستیم. علی‌القاعده بیش‌تر تمرین حرکات خود آن دخترانی که در برنامه ورزش می‌کردند به مزاقش خوش آمده است. ما حتی نمی‌دانیم که آیا در حال حاضر اصلا برنامه ایروبیک پخش می‌شود یا نه، و به او می‌گوییم که نهایت سعی خود را خواهیم کرد. ادوارد مثل بسیاری از مردان اسپانیایی صبح که از خواب بیدار می‌شوند، می‌خواهند برنامه ورزش **Eva Nasarre** را با آن لباس استرج تریکویی و باز و بسته‌کردن پاها با شمارش ۱، ۲، ۳، ۴، .... ۱، ۲، ۳، ۴ و موزیک زمینه آن مثلا ورزش کند. واقعا که قدرت تصور و خیال تا به کجاها که نمی‌رسد!

در اروپای مرکزی عادت است که شام را زود بخورند و این استاندارد کشتی‌هاست. این قضیه به ما اجازه می‌دهد که قبل از به رختخواب رفتن کمی فعالیت کنیم، کارهایی مثل نرمش کردن، سونا یا استخر. فرق دیر شام‌خوردن با زود خوردن در این است که در حالت اول با شکم پر به رختخواب می‌رسی و اما در دومی سبک و با کمی خستگی و رفع اضطراب که در به خواب رفتن کلی کمک می‌کند.

جنگ می‌تواند نجات‌مان دهد

روز پنجاه و پنجم

پرزیدنت بوش به باراندازان اسکله دستور داد، که کار را از سر گیرند، حداقل برای ۳ ماه و بعدا با هم بحث و مذاکره خواهند کرد. بوش می‌خواهد بجنگد و شایسته است جنگ را زمانی آغاز کند که لنگرگاه‌ها در تمام کشور قوای خود را سریعا از دست داده است. چه انعکاسی در سطح دنیا خواهد داشت؟ به دشمن چطور می‌توان باوراند که اگر بندرگاهی اعتصاب کند قضیه جدی است؟

ــ ما احتیاج داریم که تمام بنادر در دسترس باشند. این امر یک فوریت ملّی است.

به نحوی شگفت‌انگیز، جنگی که می‌توانست برای ما مشکل‌ساز باشد و در طول مسیر عبورمان از ترکیه و ایران مساله ایجاد کند، حالا می‌تواند شرایط مثبتی برای ما بسازد. ما دلیلی برای جنگ نمی‌بینیم، ولی موقعیت به‌نفع ما است و ظاهرا کمک خواهد کرد از کشتی پیاده شویم و با فرصتی کافی به نیویورک برسیم و به کشتی "ملکه الیزابت" دسترسی پیدا کنیم، هرچند اخبار گویای این که آیا ممکن است با قایق به ساحل رفت نمی‌باشد. وسیله‌ای باید باشد که بتواند ما را تا ساحل ببرد، ولی سرو صدایی را که ما بلند کرده‌ایم کاپیتان را وادار به نصیحت می‌کند:

ــ من از شرکت سوال کردم و آن‌ها تایید کردند که شما قبل از رسیدن به بندر و گذراندن بازرسی‌های کنترل ورود به کشور به هیچ‌وجه نمی‌توانید از کشتی پیاده شوید. اگر اجازه بدهم بدون کنترل پلیس از کشتی خارج شوید، گردنم را خرد می‌کنند. شما فقط در صورتی که یا مرده باشید یا به‌خاطر بیماری و وضع اورژانسی برای رفتن به بیمارستان می‌توانید از کشتی پیاده شوید؛ و اگر یکی‌تون به بیمارستان برود دیگری باید همین‌جا بماند. این یک کشتی باری است نه مسافربری، من متاسفم.

ــ هرچه شما دستور دهید کاپیتان!

قدرت حقانیت و منطق وادارمان می‌کند سر خم کنیم، و فقط می‌توانیم امیدوار باشیم، که ستاره اقبال کل سفر الان ما را ترک نکند، و این‌که خواهیم توانست به لونگ بیچ قبل از آن دو هفته برسیم.

شب هرمان بنا به عادت کنترل و بررسی همیشگی‌اش به سالاد نگاه می‌کند و می‌گوید: ـ گوجه‌فرنگی‌هایمان دیگر تمام شده است. با آن آهنگی که اوضاع دارد پیش می‌رود روز آخر فقط پیاز باقی می‌ماند ـ و می‌خندد.

شبکه‌های اسپانیایی زبان تلویزیون لوس آنجلس ظاهرا بلد نیستند خبری را بدون رودی از خون و خونریزی اعلام کنند:

- اینجا فقط صفی از کشته‌ها، خانه‌های شعله‌ور یا حوادث دیدنی

می‌بینید. امروز برگزیده‌ها فراوان و شایان ذکرند.

● بار دیگر کشتار مخفیانه ده‌ها نفر از مردم واشنگتن، همه را می‌ترساند. کسی نمی‌داند، قاتل را کجا می‌توان یافت. امروز بالاخره کامیونی را که شاید او می‌راند ظاهر شد.

شبکه‌ها چیزی را که دلشان می‌خواهد اندازه می‌زنند، تحقیق می‌کنند که آیا مردم بیش‌تر از تروریسم می‌ترسند یا از این قاتل پنهانی و عجیب. اما مردم پس از گذشت روزهای بسیار از نمایش اجساد قربانیان آن جانی، بیش‌تر می‌ترسند تا از تروریسم. چه سورپریزی!

● فنلاند بهت‌زده و سرگشته: عملیات انتحاری در این کشور سمبل امنیت، جایی‌که هیچ‌وقت چیز مهمی در آن اتفاق نمی‌افتد دیوانه‌هایی دارد که قادرند به خودشان بمب ببندند و آن را در میان انبوهی از مردم منفجر کنند.

● (زنی اهل نیکاراگوئه گریه می‌کند، چون پسرش توسط دوستان صمیمی خود کشته شد). این حادثه با اصابت ضربات کارد پس از دعوا و مشاجره آنان بر سر موضوعی ورزشی اتفاق افتاد. این زن می‌گوید: "ما به مرگ تعلق داریم، از آن نمی‌ترسیم، اما این‌طور که پسرم را کشتند افراطی است". جمله این زن گویی به خط زر نوشته شده است و قوم و خویشی با مرگ را در امریکای مرکزی به اثبات می‌رساند.

امروز سالگرد کشف قاره امریکا است، و سرخ‌پوستان که بومیان این قاره‌اند دست به تظاهرات می‌زنند. اهداف آنان در این راه‌پیمایی اعتراض و چغلی علیه اسپانیایی‌هاست که قوم و قبایل آنان را نابود ساختند، اعتراض به تبعیض نژادی است که در طول تاریخ از آن رنج برده‌اند، و ایتالیایی‌ها هم به خیابان می‌ریزند تا یادآور مطالبه حق خود در برابر شرکت در این واقعه پرمعنای تاریخی به‌خاطر سهم‌شان توسط آن «دریانورد جنوایی» باشند. انگار در زمان حاضر فقط بعضی‌ها می‌دانند که کریستف کلمب متولد جنوا نیست بلکه در تورتوسا پایتخت سرزمین ما کاتالونیا به‌دنیا آمده است و آنجایی است. خدای من، این‌کودن‌ها چقدر گستاخ‌اند!

درباره اسپانیایی‌ها مردم چیزی نمی‌گویند: ظاهرا کاری نمی‌کنند، برای آن‌که کسی ازشان انتقاد نکند. حالا کاتالونیایی‌ها باید ثابت کنند که کشتی‌های اعزامی از بندرمان یعنی لنگرگاه پالس خارج شده بودند، پس چطور می‌تواند منطقی باشد آن زمان به‌جای پالس که به‌عنوان یک بندر سنتی به‌رسمیت شناخته می‌شد، در اندلس، اندلسی که مردم از آن‌جا در جستجوی بندری هستند که احتمالا هرگز وجود نداشته است کلمب توانسته سوار کشتی شده باشد. به آن ترتیب ما می‌توانستیم دیه‌ای برای تمام جزایر کاستیل به‌خاطر این گناه پرداخت کنیم. ما کاشف امریکا بوده‌ایم و بعدا آن را پر از برده و غلام کردیم، چون تنها راه حلی بود که ملکه ما ایزابلای کاتولیک برای نیروی دریایی آراگون باقی گذاشت. چون که هر ساله کاتالونیایی‌ها شکست در روز ملی را جشن می‌گیرند، و ما انگیزه بیش‌تری داشته‌ایم که برای احقاق حق خود در طول ۵۰۰ سال از آغاز همراه شدن با جزایر کاستیل مرتب داریم به‌خاطر این گناه جریمه پرداخت می‌کنیم.

یکی از دوستان ما به‌نام **Vicent** تعریف می‌کند هر وقت به آرژانتین می‌رود مورد استهزا و تمسخر قرار می‌گیرد که:

ــ نیاکان شما (اسپانیایی‌ها) آمدند این‌جا و همه ساکنین را که اجدادمان بودند کشتند

ــ نه، آن زمان پدربزرگ و مادربزرگ من توی ده زندگی می‌کردند، گندم درو می‌کردند و شیر می‌نوشیدند. آن‌ها اجداد شما بودند که این‌جا آمدند نه نیاکان من.

شب روشن است و اجازه می‌دهد که نور بندر لونگ بیچ و لوس‌آنجلس را در زمینه پایین آسمان ببینیم. شنبه است و احتمالا فضای **Beverly Hills** بسیار پر شور و تحرک است. برای لحظاتی با دلتنگی از غربت و دوری وطن به دیدنی‌های آن می‌پردازیم، ولی این احساس با خواندن آخرین صفحات این سفر در کابین‌مان پس می‌نشیند. به‌زودی فقط یک واژه‌نامه، کتاب عجایب مارکوپولو به اسپرانتو و ... بدیهی است مقداری پیاز خواهیم داشت.

کنترل پلیس

روز پنجاه و ششم

امروز یکشنبه است، ولی چیزی که حاکی از یک روز متفاوت در کشتی باشد قابل توجه نیست به جز بطری شراب سفید آلمانی که بر اثر طغیان سخاوت کاپیتان نسبت به ما هدیه گرفتیم. متاسفانه گوشت سردست خوک که برای شراب قرمز مناسب است با این شراب سفید همنشین شده است. تلفیق مناسبی نیست.

امروز خبرهای خوب و بد داریم. از یک طرف، کاپیتان می‌گوید، که برای این روزهای اضافی (یعنی علافی) پرداخت اضافه‌ای نخواهیم داشت چون سفر ما بر حسب طول مسیر برنامه‌ریزی و هزینه‌دهی شده نه براساس تعداد روز. خوبه، چند یورو پس‌انداز می‌کنیم. اما از طرف دیگر می‌گویند تخلیه بار در لونگ بیچ مشکل و مساله دارد. کارگران بوش را سر خشم آورده‌اند، چون او پایان اعتصاب را به‌زور بر آنان تحمیل کرد ولی حالا اعتصاب روند کندی پیدا کرده است. کارگران کار می‌کنند، اما فشرده و فقط به‌وقت ضرورت. غیر از این یک مساله دیگر نیز پیدا شده و این که کامیونی برای بردن صندوق و کانتین‌های بار وجود ندارد.

کاملا منطقی است، چون فقط همین کشتی ما ۵۷۰۰ کانتین بار دارد و غیر آن ۷۰ کشتی دیگر تو صف هستند. اگر هر کدام از آن‌ها نصف بار خود را خالی کنند ـ چون همه را یک جا نمی‌گذارند، و در هر بندری مقداری بار می‌زنند و مقداری تخلیه می‌کنند ـ این به آن معناست، که لونگ بیچ باید منتظر ۱۴۰۰۰۰ کانتین بار باشد.

از ناچاری پیتر افسر ارشد گلایه می‌کند:

ــ کامیون‌داران تو امریکا زیاد پول می‌گیرند و دوست ندارند خیلی کار کنند. آن‌ها بی‌اندازه ثروتمند هستند. در چنین شرایطی من هم می‌توانم یک کامیون‌دار باشم. در امریکا موضوعات راکد بسیاری وجود دارد. اونا کار نمی‌کنند.

در این رابطه ما هم بدمان نمی‌آمد اضافه کنیم آلمان نیز امریکای اروپا است. ولی فکر ترور شدن در یک قایق گمشده در دریا ما را از این فکر منصرف کرد.

پیتر افسری است با ۲ متر قد، هیکلی چاق و شکمی گنده و موهای کمی بلند، چشمان آبی براق که در آدم نفوذ می‌کند و ریش بلندی که از دو سمت تا نزدیکی دهان کوتاه شده است و از دو طرف چانه آویزان است؛ جان می‌دهد برای خوردن اسپاگتی و ماکارونی بدون آن‌که لباس

آدم کثیف شود. او تندتند و با کلمات جویده حرف می‌زند. داریم به حرف‌هایش گوش می‌کنیم، ولی نمی‌فهمیم که انگلیسی حرف می‌زند یا آلمانی. خودش هم نمی‌داند چه می‌گوید. اما مهربان است و با ما بسیار معاشرتی و خوش مشرب.

امروز پلیس ساحلی ما را می‌بینند و روی کشتی همه منتظر می‌ایستند. ظاهرا می‌توانند کشتی را چند روز در بندر نگه‌دارند. پلیس‌ها همیشه با سر صحنه حاضر شدن اثرگذارند و حتی خیلی بیش‌تر از این حرف‌ها. لباس‌های آبی تیره، چهارشانه، کلاه کاسکت دقیق بر روی سر و چکمه‌های مشکی تا سر زانو. به کمرشان همه‌جور وسیله الکترونیکی و نظامی متصل است که نشان می‌دهد در وضعیت آماده‌باش هستند و اگر روی پلکان بغلطند و بیفتند همه‌چیز می‌تواند منفجر شود. کاپیتان هم متقابلا چنان مجهز و رسمی لباس می‌پوشد که در این چند روز او را این‌طور ندیده بودیم. پلیس‌ها به همه‌ی ما نگاه می‌کنند و تصمیم می‌گیرند دور شوند. از آن‌ها می‌پرسیم می‌توانیم همراه‌شان شویم.

ــ وظیفه ما حراست از خط ساحلی است، نه مهاجرت. مسئولیت این کارها بر عهده اداره مهاجرت است. **I’m sorry**.

ــ خب، ما در واقع این‌جا حالمون خوبه، و خیلی ساده میل داشتیم چیزی بپرسیم. **Don’t worry**.

این‌جا هم عجیب و غریب به‌نظر می‌آییم. انجمن عجیب و غریبا (اشاره به انجمن اسپرانتو .م)، که از آن در طول تمام سفرمان استفاده می‌کردیم و نتیجه مثبتی می‌داد، اما حالا بی‌اثر است.

قلب کشتی

روز پنجاه و هفتم

اصرار هرمن برای بازدید از موتورهای کشتی متناسب با احترامی است که سرمهندس جدی کشتی آن را به ما القا می‌کند. احساس کسالتی سنگین در کشتی و انفجار شجاعت در ما وادارمان می‌کند که از هر راینر (**Herr Rainner**) برای بازدید تقاضا کنیم. او با مهربانی قبول نموده و برای بازدید از کل ماشین‌آلات و تجهیزات کشتی همراهی‌مان می‌کند.

ــ شما سکوی فرماندهی در کشتی را دیدید، آن مغز کشتی است، و حالا ماشین‌هایی را خواهید دید که قلب کشتی هستند.

درس تشریح باعث شد که ما بازدیدی گردش‌گرانه از ۶ طبقه زیر عرشه که موتورهای کشتی و متنوع‌ترین لوازمی که این سیستم را یک ماشین کاملاً مستقل می‌سازد و فقط باید به آن روغن گاز افزود، داشته باشیم.

یک دیگ غول پیکر برای جوشاندن آب که برای گرم‌کردن موتور استفاده می‌شود و یک دستگاه تصفیه‌ی آب که قبل از ریختن به دریا آب را تصفیه می‌کند. کوره‌ی سوزاندن زباله، سردخانه‌ای برای خنک‌کردن ژنراتورهای بزرگ، مجموعه ماشین‌های کمکی برای رسیدن به این سیستم مستقل را تشکیل می‌دهند.

در حال صحبت با کاپیتان از او پرسیدیم، چرا دو موتور وجود ندارد که یکی در حال کار و دیگری آماده به‌کار باشد، و او گفت، که این امر ممکن نیست. ما حالا آن اظهار نظر قطعی وی را درک می‌کنیم. موتور بخش بزرگی از مرکز ۶ طبقه را اشغال می‌کند و نزدیک به ۲۰ متر طول دارد. قابل پیش بینی است که موتوری با قدرت ۷۵۰۰۰ اسب بخار را نمی‌توان در هر جایی مستقر کرد، ولی در اولین نگاه چشمگیر است.

بالای موتور تسمه بالابری قرار دارد که قطعاتی را که مانع توقف دستگاه می‌شوند جا به جا می‌کند. موتور کشتی شبیه اتومبیل است ولی خیلی بزرگ‌تر. ده تا سیلندر دارد که قطر هریک از آن‌ها کم و بیش حدود ۸۰ سانتی‌متر است. ما درباره‌ی سوخت مصرفی موتور با توان ۷۵۰۰۰ اسب بخار در طول یک ماه سئوال می‌کنیم:

ــ حدود ۲۰۰ هزار لیتر در هر روز و آن‌ها را در ۸ مخزن نگه‌داری می‌کنیم.

ــ آیا برای تمام طول سفر به مقدار کافی سوخت حمل می‌کنید؟

ــ نه، ما به‌طور عادت برای هر ماه حدود ۶۰۰۰ تن روغن گاز تأمین می‌کنیم. مخازن را در روتردام، بعداً در سنگاپور، پر کردیم و اگر همه چیز مرتب پیش برود دفعه‌ی بعد در کلمبو خواهد بود.

ــ این مناطق شاید ارزان‌ترین جاها هستند.

ــ بله، اقتصادی‌ترین‌اش سوخت‌گیری در **Kapurbo** است، ولی ما از آن‌جا و ایتالیا نیز نمی‌گذریم، و اغلب اوقات هم آن‌ها به‌مقدار کافی سوخت ندارند.

ــ آه، آن‌جا سوخت به‌مقدار زیاد هست و همه‌چیز را با الکل نی به‌کار می‌اندازند. ما می‌توانیم امتحان کنیم آیا کشتی هم با چنین الکلی کار می‌کند یا نه.

تبسمی بر چهره‌ی او دیده می‌شود و ما در خود احساس رضایت می‌کنیم. این دفعه مسیر **Hanjin Vienna** از هامبورگ شروع می‌شود و از فلیکس تاون (**Felixtown**) می‌گذرد و به‌ترتیب، روتردام، هاورو، والنسیا، کانال سوئز، سنگاپور، یانتی یان (بندر جدیدی در چین)، هنگ کنگ، اوزاکا، توکیو، لانگ بیچ (که آن‌جا می‌بایست در ساحل پیاده شویم)، اوکلند، توکیو، اوزاکا، پوسان، هنگ کنگ، پورت کلانگ، کلمبو، کانال سوئز، روتردام، و دوباره هامبورگ. همه چیز در ۸۴ روز. اروپایی‌های متعهد بالاخره به پاسیفیک سفر می‌کنند. تاریخ را فرمانروایان دریاها و اقیانوس‌ها نوشته‌اند. در دوران امپراطوری رومی‌ها در ابتدا مدیترانه بود، بعدا آتلانتیک و در قرن ۲۱ این فرمانروایی به پاسیفیک رسید.

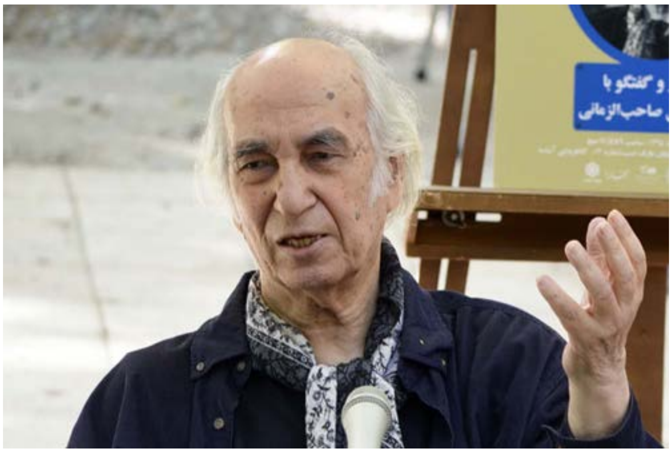
La defendistoj (مدافعان) یک آگهی تبلیغاتی برای وکلای دادگستری است که خیلی زیاد تکرار می‌شود. بیمه‌های سلامتی حتی می‌توانند ۳۰۰۰ دلار در سال برای هر خانواده پس‌انداز کنند. این هم سرگرمی نامناسب تلویزیون اسپانیایی زبان. بین آگهی‌های تبلیغاتی می‌توان چند خبر و یک فیلم را به‌عنوان میان پرده در هر ۷ دقیقه که در میان آگهی‌های ۳ دقیقه‌ای پخش می‌شود، ملاحظه نمود.

بالای کشتی مرغان تنبل دریایی روی صندوق‌های بار نشسته‌اند و مغازله می‌کنند. آوازهای غم‌انگیز آن‌ها بیش‌تر آزاردهنده است تا همراهی و مشایعت پلیکانی که در این اثناء نزدیک به آب بنا بر یک اندازه دقیق میلی‌متری و در عین حال باشکوه پرواز می‌کند. یک‌بار، یک‌شب دیدن ماهی صیدکردن پلیکان‌ها گفتنی است. آن‌ها ۳ متر بالای آب می‌مانند و نگاه می‌کنند و به محض دیدن ماهی روی آن در آب شیرجه می‌روند.

گفت‌وگو با بزرگ‌ترین اسپرانتیست ایرانی

منبع: ماهنامه کتابستان

۲۰۱۷، صدوسی‌امین سالگرد تولد اسپرانتو است. زبانی که از بدو پیدایش تاکنون، فراز و فرودها، سرکوب‌ها و تشویق‌های متعددی را از سر گذرانده اما همچنان پابرجا و بایسته است و به حیات خود، آهسته و پیوسته ادامه می‌دهد. دکتر ناصرالدین صاحب‌الزمانی از جمله ایرانیان اسپرانتیستی است که مومنانه به این زبان، تعصب می‌ورزد و معتقد است اسپرانتو زبان جهان آینده است.

ماهنامه کتابستان ـ ستاره جاوید: چه بسیار جنگ‌ها و ویرانه‌هایی که به دلیل سوءتفاهم زبانی میان دولت‌ها، به وجود آمده و تاریخ گواه است که نداشتن زبان مشترک کلامی، چه نسل‌کشی‌هایی را به بار آورده است. بشر در طول تاریخ و در هر دوره بیمارگونی، همواره کوشیده با دست یازیدن به یک زبان که از یک ملت وام گرفته است، با دیگر هم نوعان خود ارتباط برقرار کند اما همواره تلاشش برای اتحاد جهانی با شکست مواجه شده است.

از زبان یونانی در سال‌های بسیار دور تا زبان انگلیسی در دهه‌های اخیر، هر یک کوشیده‌اند با تحمیل خود به ملت‌ها، به زبان مشترک جهانی تبدیل شوند اما به دلیل عدم وجود اشتراکات زبانی، به ثمر نرسیده در نطفه خفه شده‌اند.

۲۰۱۷، صد و سی امین سالگرد تولد اسپرانتو است. زبانی که از بدو پیدایش تاکنون، فراز و فرودها، سرکوب‌ها و تشویق‌های متعددی را از سر گذرانده اما هم‌چنان پابرجا و بایسته است و به حیات خود، آهسته و پیوسته ادامه می‌دهد. دکتر ناصرالدین صاحب‌الزمانی از جمله ایرانیان اسپرانتیستی است که مومنانه به این زبان، تعصب می‌ورزد و معتقد است اسپرانتو زبان جهان آینده است.

او وقتی از اسپرانتو حرف می‌زند، از توانایی زبان برای ایجاد فهم مشترک و برقراری صلح و آرامش در میان ملت‌ها سخن می‌گوید و مومنانه بغض می‌کند و برای اسپرانتو، انرژی می‌گذارد. با زبان شیوای فیزیک و ریاضی، نشانم می‌دهد که چگونه اسپرانتو می‌تواند به راحتی و سهولت، در صد ساعت توسط هر فردی با بهره هوشی متوسط آموخته شود و به راحتی به زبان واسط و پل ارتباط جهانی میان ملت‌ها مجهز شود.

وی بر این باور است که صلح و دوستی و آشتی میان دولت‌ها، تنها زمانی میسر می‌شود که همه آن‌ها به زبان واحد جهانی صحبت کنند و مسیر را برای هرگونه سوءتفاهم کلامی و سوءدرکی که منجر به جنگ‌های نسل‌کش در طول تاریخ شده است مسدود کنند.

آیا به‌راستی اسپرانتو می‌تواند بار این مسیر سترگ و پر فراز و فرود و سرشار از مخالفان منفعت اندیش را بر شانه‌های ۱۳۰ ساله خود تحمل کند؟

آیا اسپرانتو می‌تواند رویای بشریت را که زندگی روی سیاره آبی بدون جنگ و خونریزی است تحقق بخشد؟ چرا در طول این ۱۳۰ سال، اسپرانتو نتوانسته است با سرعتی بالاتر مسیر خود را باز کند؟ چراها بسیارند و دانستن پاسخ آن‌ها، نیاز به داشتن پیشینه‌ای تاریخی از سوءتفاهمات بشری است که دکتر صاحب‌الزمانی با سعه صدر و با کلام شیوا و صدای رسای خود، در پاسخی مشروح برای نخستین سوال، ما را به سفری می‌برد که از سرنوشت آینده بشریت خبر دارد...

ـ چطور شد که جنابعالی به اسپرانتو علاقه‌مند شدید و سراغ این زبان رفتید؟

برای پاسخ، ابتدا اجازه دهید ویژگی‌هایی از زبان پارسی را بگویم و بعد ورود کنیم به این که چرا به مقوله زبان علاقه داشتم!

من در کتاب اصلاح زبان پارسی که توسط انتشارات امیرکبیر در سال ۱۳۲۷ تحت عنوان "اصول آموزش انشا" چاپ شد، و نواقص و مشکلاتی را که خط پارسی دارد، بیان کردم. سرانجام دریافتم که در این مورد، کار به جنگ و جدال می‌کشد و انواع و اقسام مقدمه‌ها وجود دارد؛ پس بهتر است که اجازه دهیم هرکس به زبان مادری‌اش که به آن عادت دارد، تکلم کند اما برای زبان واحد جهانی، الگویی داشته باشیم که زبان جهانی اسپرانتو می‌تواند الگو باشد. از جمله، زبان پارسی یک ویژگی بسیار مهم دارد.

از آن‌جا که من همه زبان‌های عالم را احصا نکردم و امکان آن هم برایم وجود ندارد، اما می‌دانیم همه زبان‌ها اعم از عربی، انگلیسی، فرانسه، آلمانی، عبری، اسپانیایی و... که می‌شناسیم، از یک مرحله عبور نکردند و آن تبعیض جنسی در زبان و به‌ویژه مظهر آن در ضمایر شخصی است. ما حتی زبان‌هایی داریم که در آنها، اول شخص مفردشان از قول زن یا مرد، متفاوت است. در عربی اول شخص ثابت است اما دوم شخص و سوم شخص فرق دارند.

ـ در زبان پارسی وضعیت چگونه است؟

کاری که زبان پارسی کرده این است که از سوم شخص هم عبور کرده و وقتی از "او" استفاده می‌کند، شما متوجه نمی‌شوید که "او" مذکر است یا مونث؟ عبور از جنسیت در زبان، یک انقلاب لینگوئیستیک و زبان شناختی است. یعنی روح زبان پارسی می‌خواهد بگوید که فرق نمی‌کند مخاطب من، اول شخص باشد یا دوم شخص یا سوم شخص، بلکه من با یک انسان طرف هستم و به جنسیت آن کاری ندارم و شخصیت آن را مخاطب قرار می‌دهم نه جنسیت را.

این حرکت در یک زبان فوق العاده است. ولی آنچه برای من معما شد آن بود که چرا این زبان با چنین ویژگی‌هایی نتوانسته است اثری در رفع تبعیض علیه زنان بگذارد و هم‌چنان تبعیض و مردسالاری وجود دارد و تاریخ مذکر و مذکرگرایی حاکم است، در حالی که چگونه چنین زبانی ـ زبان پارسی ـ چنین حرکتی کرده و عبور کرده است! چرا که زبان مخلوق توده‌ها و مردم است.

به قول دکتر گوستاو لوبون، بزرگ‌ترین نبوغ توده‌ها، آفرینش زبان است. اول

توده‌ها، زبان را آفریدند، بعد کارشناسان گرامر، زبان را دسته‌بندی کردند. در اول تاریخ زبان، فرهنگستانی وجود نداشت که پایه‌های زبان را پی‌ریزی کند، سیبویه‌ای باشد که گرامر بنویسد و بگوید که این گونه حرف بزنید. بلکه مردم پی‌ریزی کردند و ما هم حرف زدیم.

البته اگر کسی بپرسد که آیا علت دیگری هم سبب تبعیض در ایران شده است؟ می‌گویم بله که این دیگر، ارتباطی به زبان ندارد و آن این که مرد ایرانی، به خواهر، همسر، مادر، دختر و... خود به صورت ناموس خود نگاه می‌کند و اگر کسی علیه آنان حرف بزند حتی ممکن است منجر به دعوا یا قتل شود.

چگونه است که یک ایرانی که همواره آماده است جزیی را به کل تعمیم دهد، ناموس‌پرستی‌اش تعمیم نمی‌یابد و شامل زن همسایه نمی‌شود؟ آنان یک مرتبه بیگانه می‌شوند و هر بلایی سرشان بیاید دیگر برای مرد ایرانی ناموس‌پرست، محلی از اعراب ندارد. این مشکلی که ایجاد شده است، مستقیما به زبان ارتباط ندارد اما می‌توان بررسی کرد که چرا چنین زبانی، در چنین فردی اثر نکرده است؟!

بحث دوم در این رابطه، بحث حلاج است. مخالفان حلاج او را محکوم به سرقت ادبی کردند. گفتند حلاج شعرهای دیگران را می‌گیرد و به نام خود منتشر می‌کند. با توجه و تحقیقاتی که من در مورد جناب حلاج انجام دادم، متوجه شدم حلاج، زیاد سخنرانی می‌کرده و مانند بسیاری از خطیب‌ها، از اشعار استفاده می‌کرده که گاهی خودش این اشعار را می‌گفته و گاهی از اشعار دیگران استفاده می‌کرده است، ولی زمانی که از اشعار دیگران بهره می‌گرفته، یک ویرایش ایدئولوژیک هم در آن انجام می‌داده است، به خصوص در حین استفاده از سوم شخص‌ها، چون بیش‌تر سخنانش مربوط به عشق الهی می‌شده و مخاطب اصلی او، خداوند بوده است، ضمیر مونث دیگران را به ضمیر مذکر تبدیل می‌کرده است. از جمله شعری از ابونواس (ابونواس اهوازی) که حدود یک قرن قبل از حلاج بوده است را می‌گیرد.

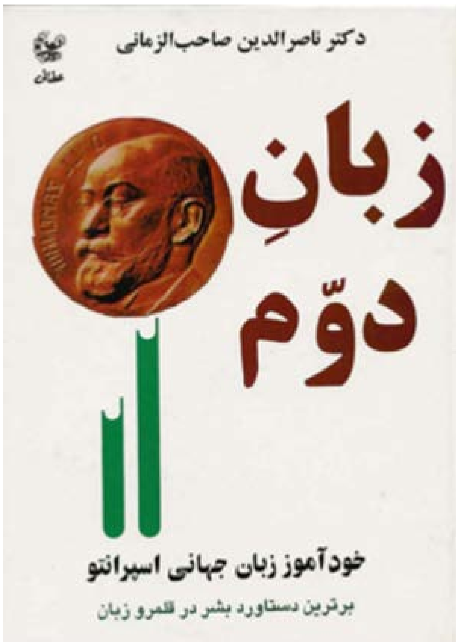
ابونواس گفته بوده "ای پرسنده از قصه عشق ما، ما دو روحیم که در یک بدن حلول کرده ایم؛ از این جهت اگر به او بنگری، مرا می‌بینی، وگر به من نگاه کنی، ما را می‌بینی" (یا ایهال السائل عن قصتنا، اننا روحان حللنا بدن). چون در فارسی هر دو "او" است، ابونواس می‌گوید: "فاذا ابصرتها، ابصرتنی" یعنی اگر تو آن زن و آن محبوبه را ببینی، مرا می‌بینی. حلاج این را می‌گوید: "فاذا ابصرته، ابصرتنی" یعنی اگر به او (مذکر) بنگری، به من نگریسته‌ای.

این نکته خیلی ظریف است و بی‌غرضی بسیار ظریف‌تری می‌خواهد که این نکته را کشف کند. ولی حلاج را محکوم کردند. این تبدیل عرفان و انتقال آن به زبان فارسی به خاطر این "او"، بیشتر بر راز و رمز عرفان افزوده است. یعنی مخاطب و معشوقه عرفان کیست؟

فرض کنید می‌خواهید حافظ را به زبان انگلیسی یا فرانسه ترجمه کنید. اگر "او"های حافظ را به "مذکر" ترجمه کنید خدای ناکرده او را همجنس‌گرا تلقی می‌کنند. اگر همه "او"ها را به زن تبدیل کنید، حافظ یک زن‌باره معرفی می‌شود و اینجاست که به تفکر عرفانی میدان می‌دهد. این یک جهش عرفان است که مدیون جهش لینگوئیستیک و زبان‌شناختی در زبان پارسی‌ست که مذکر و مونث را حذف می‌کند.

_ ما می‌دانیم که شما در مورد فراگیرکردن اسپرانتو در ایران، خلاق و فعال بودید.

اسپرانتو، مذکر و مونث را دارد اما موردی هم که پیشنهاد شد و من جزو پیشنهاددهندگان بودم، این بود که یک "او" هم به زبان اسپرانتو بدهیم که به‌طور مشخص، زن یا مرد نباشد و انسانی باشد ولی اگر اصرار بر مشخص‌کردن جنسیت داشتند ضمیر مذکر را برای مرد و ضمیر مونث را برای زن استفاده

کنند و این، تعاملی زبان‌شناختی بین ما و زبان اسپرانتو شد.

در مورد زبان پارسی و زندگانی و تاریخ ما، پیش‌داوری‌هایی هم وجود دارد. از جمله این‌که دیدم خیلی‌ها، بی‌جهت به ایرانی بودن می‌نازند و می‌گویند ایرانی‌ها مسلمان شدند اما زبان عربی را به‌عنوان زبان عمومی نپذیرفتند اما مصری‌ها، عرب زبان شدند و زبان‌شان را از دست دادند. باید بگویم متاسفانه این عده، اولا از تاریخ بی‌خبرند و دیگر این که مقاومت در برابر یادگیری از یک زبان، دلیل بر استعداد فوق‌العاده و نبوغ یک انسان یا یک ملت نیست.

اکثر مردم یاد نمی‌گیرند و در برابر یادگیری مقاومت می‌کنند. اولین دلیلی که ایرانی‌ها، عربی را انتخاب نکردند و پارسی را ترجیح دادند این است که در جنگ قادسیه (به روایتی سال ۱۴ هجری و به روایتی دیگر سال ۱۵ هجری)، آخرین پادشاه ایران یزدگرد سوم در تیسفون یا مدائن نبوده بلکه در فارس بوده است و وقتی این حرکت و هجوم را می‌بیند، با خاندان خود به طرف شرق می‌گریزد و ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار ایرانی متشکل از موبدان و اشخاص عالی‌رتبه با او می‌روند. حتی بسیاری از پارسیان هند، در این هجرت بزرگ ایرانیان به‌سوی سرزمین خراسان، همراه یزدگرد سوم هستند.

ناگهان می‌بینید که فردوسی در خراسان و طوس، در شعر پارسی شکوفا می‌شود و غالبا هم می‌گوید دهقان دانا چنین گفت... دهقانان که خرده‌مالکان بزرگی بودند داستان‌های ایران را با خود به خراسان بردند و در آن‌جا پخش کردند. بنابراین در سایه این هجرت و حرکت، نیمه بزرگی از ایران را فارسی‌گو کردند.

زبان فارسی هم زبان پادشاهی و زبان طبقات بالا بود اگر نه در خراسان، زبان سقدی زبان، ترکی و... هم بود اما می‌بینید که یک مرتبه، ادبیات پارسی در خراسان رشد کرد.

یزدگرد در سال ۳۱ هجری در ۲۸ سالگی کشته می‌شود که داستان زندگی او و شهربانو ـــ که منتسب می‌کنند دختر یزدگرد بوده ـــ خود داستان مستقل و مفصل دیگریست. چون جای تردید است زمانی که یزدگرد گریخته ۱۲ یا ۱۳ ساله و مجرد بوده و شبهه هست که آیا تا پیش از مرگ، صاحب دختری بوده است یا خیر... بگذریم.

اما دلیل دوم: اعرابی که از قرن ۱۵ هجری به بعد، ایران را تسخیر کردند و بعد، ایران به دست بنی امیه افتاد تا سال ۱۳۲ هجری در ایران حکومت می‌کردند، اعراب خوش نشینی بودند که هر سرباز را در خانه‌ای منزل می‌دادند و تجاوزات زیادی هم رخ داد و از اینان، زاد و ولدهای بسیاری نیز پدید آمد. قبل از سال ۱۳۲ هجری، امام ابراهیم که از نوادگان عباس، عموی پیغمبر و سرسلسله بنی‌عباس است اول به خلافت نرسید، با ابومسلم تبلیغ می‌کردند و ابومسلم هم بیش‌تر به‌سوی خراسان فرستاده می‌شد، به او پیشنهاد می‌کنند که اگر کودکی، پنج کلمه عربی حرف زد باید کشته شود.

این، یکی از بزرگ ترین قوم‌کشی‌هاست که اعراب انجام دادند. یعنی اعراب قریش عباسی، اعراب قریش بنی‌امیه را نابود کردند، چون این‌ها قسمت اعظم ایران را گرفته بودند، تمام این اعراب را از بین بردند. در نتیجه حدود سال ۳۶ یا ۳۷ هجری است که منصور خلیفه عباسی به خلافت می‌رسد و با ابومسلم، مخالف است و از حضور او، احساس خطر می‌کند و با تمهیدی او را تنها به قصر می‌کشاند و می‌گوید تو ابومجرمی نه ابومسلم. ابومسلم می‌گوید شما به خاطر خودت باید مرا حفظ کنی. من به خاطر شما، ۶۰۰ هزار نفر را گردن زدم. این ۶۰۰ هزار تن، ایرانی نبودند بلکه اعراب بنی‌امیه بودند که دشمنان این‌ها بوده و باید پاکسازی می‌شدند تا زمینه برای خلافت بنی‌عباس فراهم شود.

از آن هنگام که این اتفاق افتاد، ایرانی‌ها حتی از تکلم به زبان عربی پرهیز می‌کردند که مبادا مشمول پاک سازی ضدعربی (از طریق عباسیان و به ویژه ابومسلم) قرار گیرند.

این اتفاق، هرگز در مصر نیفتاد. چون همان طور که می‌دانید آن سه تنی که

با هم پیمان بستند تا در ۱۹ ماه رمضان، یکی در کوفه، مولا علی را شهید کند و یک در شام، معاویه را بکشد و دیگری در مصر عمروعاص را، مالک اشتر بود که نامه مشهوری که مولا علی برای مالک نوشت و هنوز خواندنی و آموختنی و عبرت‌گرفتنی‌ست، او به مصر نرسیده کشته شد و در نتیجه مصر، تحت نفوذ بنی امیه ماند و اعراب بنی امیه آرام آرام رفتند تا به آندلس رسیدند.

از سده ۷۵۰ میلادی تا ۱۴۹۲ درست زمانی که آمریکا کشف شد، آخرین حاکم اموی‌تبار عرب سقوط می‌کند. بنابراین مصری‌ها تحت تاثیر قرار گرفتند و عرب‌ها بر آن‌ها حکومت می‌کردند و چند قرن طول کشید و در نتیجه نتوانستند زبان ملی خود را استفاده کنند و به تدریج با اعراب، مخلوط شدند. با ازدواج میان مصری‌ها و اعراب، پاک‌سازی عربی و قومی اتفاق نیفتاد. بنابراین آن تحمیلی که بر مصری‌ها شد، بر ما نشد. به دلیل این که خود عباسیان مانع آن شدند.

سومین عامل این است که از ابوحنیفه که امام اعظم نامیده می‌شود و خراسانی تبار است، برای ترجمه قرآن فتوا خواستند. او دقیقا گفت در جایی که زبان تازی ندانند روا باشد قرآن را به پارسی ترجمه کنند. این مطلب در مقدمه تفسیر ترجمه طبری که دانشگاه تهران هم آن را چاپ کرد، ذکر شده است و علمای حنفی در حدود ۲۵۰ هجری و در زمان سامانیان، قرآن را به پارسی ترجمه کردند. این کاری است که وقتی لوتر (Martin Luther) در اروپا قرار داد و خواست انجیل را از زبان لاتین به آلمانی ترجمه کند غوغا شده و کشف عظیمی در اروپا ایجاد کرد و پروتستان‌ها پدید آمدند.

ترجمه قرآن توسط ابوحنیفه گسترش یافت. به چین که رفته بودم با مسلمانانی روبه‌رو شدم که بسیاری از آن‌ها نماز را به زبان فارسی می‌خوانند و مانند ما که نماز را به عربی می‌خوانیم و معنی آن را نمی‌دانیم، آن‌ها نیز به زبان فارسی می‌خوانند و معنی آن را نمی‌دانند و حنفی هستند. چون دنبال ابوحنیفه رفتند.

این‌ها عواملی بود که ایرانی‌ها توانستند به زبان فارسی حرف بزنند و قرآن را هم ترجمه کرده و نیازهای مذهبی‌شان را برطرف کنند. اما آنچه که در ایران اتفاق افتاد و در کمتر کشوری رخ داد این بود که بزرگانی در ایران، جزو پیشگامان ادبیات عرب شدند.

سیبویه، گرامر زبان عرب را به فارسی نوشت. بدیع‌الزمان همدانی، مقامات نوشت. غزالی، احیای علوم‌الدین را که ترجمه آن به رنسانس و جزو ادیان علوم مذهبی است را به عربی نوشته و هم‌چنین ابن‌سینا هم کتاب‌هایش را به زبان عربی نوشته است. ایرانی‌ها یک بار در طول تاریخ توانستند نبوغ خود را نشان دهند اما نه به زبان مادری، بلکه به زبان عربی که در آن زمان به اصطلاح مشهور اروپایی، فرانکوآ لینگوآ یعنی زبان عمومی از اندونزی تا اسپانیا بود و همه در مدارس می‌توانستند زبان عربی بخوانند.

بنابراین، این تفکر که چون عده‌ای از عرب‌ها متنفر هستند پس زبان عربی را یاد نمی‌گیرند، قیاس مع‌الفارق است و مثل این است که مخالفان بگویند چون مصدق، نطق‌هایش را به فارسی می‌گفت پس ما فارسی نمی‌آموزیم یا چون نعوذ بالله روی سخن پیامبر، مشرکان عرب زبان بودند، من کلام خدا را به زبان عربی بیان نمی‌کنم چون مشرکان عرب بودند.

عربی، اولین زبان علمی ایرانیان بعد از اسلام است. من برای رفع این سوءتفاهم، بارها در کلاس‌های خود اعلام کردم که ما نه تاریخ ادبیات فارسی جامع و نه تاریخ ادبیات ایران جامع داریم.

با اینکه مرحوم دکتر صفا ـ رحمت بر او باد ـ ادبیات پارسی را در ۱۱ جلد نوشته با این وضع، چرا جامع نیست؟ برای این که بخش اعظم ادبیات ایران، به زبان عربی هم نوشته شده است. در "تاریخ ادبیات " که در مدارس تدریس می‌شود از ثعالبی حرف زده نمی‌شود، از آثار عربی ابن‌سینا، بدیع‌الزمان، سیبویه و... و بسیاری از عربی‌نویسان ما نقلی نیست.

این اتفاق درباره تاریخ ادبیات فارسی رخ نداده است؛ برای این که فارسی در بیرون از مرزهای ایران و در هندوستان، تاجیکستان و حتی در عثمانی کار می‌شده است. مثلا ما شرح مبسوطی بر حافظ داریم که به فارسی و در بوسنی و هرزگوین نوشته شده است. در این خصوص "دکتر حسن انوشه"، کار بسیار جالب و سترگی انجام داده و آثار بسیار بزرگ و ارزنده‌ای پدید آورده اما هنوز وارد تاریخ ادبیات دانشگاه‌ها (جهت تدریس) نشده است.

همان‌گونه که یادآور شدم اولین شانسی که ایرانی‌ها پیدا کردند تا نبوغ خود را به جهان معرفی کنند به وسیله زبان عربی بود... در پنجاه سال گذشته، کتاب قانون ابن‌سینا در پزشکی، ۳۸ بار به زبان لاتین چاپ شده است که من، یکی دو چاپ آن را در کتابخانه آکسفورد دیدم، که تا زمان ورود کتاب طب جدید، کتاب درسی روز بوده است.

فلسفه‌ای که از قرون وسطا شناختند و فهمیدند ارسطو و افلاطون چه گفته، از طریق کتب عربی مثل ابن سینا، ابن رشد و... بوده است که از روی ترجمه لاتین آن‌ها، اروپا به این حلقه مفقوده پی برد و گفت برویم سراغ نسخه اصلی و در نتیجه به نسخه یونانی مراجعه کرده و کشف کردند که نقش ایرانیان در نوشتن این آثار، انکارناپذیر است.

ـ تغییرات زبان جهانی در چند دهه اخیر، فراز و فرود بسیار داشته است...

بله. ما در این چهل سال اخیر، دو سه مرتبه، تغییر زبان دادیم. یک بار وارد منزل یکی از دوستان طبیب شدم که تازه از آمریکا بازگشته بود و کتابخانه‌اش پر از کتب پزشکی به زبان فرانسه بود. گفتم دکتر جان شما آمریکا بودید، فرانسه هم می‌دانید؟ گفت: خیر دکتر، این‌ها کتاب‌های پدرم است. او طب را در فرانسه خوانده بود. من همانجا متوجه شدم این اتفاق و تغییر زبان‌های موقت که روزگاری، زبان روز می‌شوند چطور نسل‌های ما را از هم جدا می‌کند و زحماتی که یک نسل کشیده بر باد فنا می‌رود.

برای مثال، بیشتر اساتید از نسل بزرگ‌تر ما ـ اوایل سال ۱۳۰۰ خورشیدی ـ عربی می‌دانستند. اندک‌اندک دانشجویان جوان به فرانسه رفتند و برگشتند و مدت‌ها، زبان فرانسه، زبان روز بود. بعد آلمانی‌ها آمدند و جوانان، سراغ مدارس آلمان رفتند.

روس‌ها آمدند و آذربایجان را گرفتند و عده زیادی سراغ زبان روس رفتند و اکنون، زبان روز، زبان انگلیسی است. من هنوز ندیده‌ام یک کتاب درسی به یکی از زبان‌های رایج در ایران نوشته شده باشد که در آکسفورد یا هاروارد هم تدریس شود.

ما در تسلط بر یک زبان خارجی، به مراتب از نیاکان خود عقب‌تر هستیم. من چون کم و بیش با آلمانی، انگلیسی و فرانسه آشنا هستم می‌دانم تسلط بر این‌ها، زندگی در آن قوم و ملت را می‌طلبد. این موضوع مرا به صرافت انداخت که بدانم زبان‌هایی که ابتدا جهانی شدند کدام بودند؟ دومین آن کدام بوده و سرنوشت شان چه شده است؟

اولین زبانی که جهانی شد زبان یونانی بود و سه عامل داشته است؛ عامل نظامی (شمشیر اسکندر)، عامل فرهنگی (فرهنگ یونان) و عامل اقتصادی.

این واژه "درهم" که استفاده می‌شود همان "دراخم" بوده است، پول یونانی که آمد و هنوز هم مثل دلار در فقه اسلامی، روی درهم و دینار حساب می‌شود. چهارصد سال وقت ایرانی‌ها، صرف زبان یونانی شد و با ظهور ساسانیان، همه این عقبه پرت شده و از بین رفت. بعد از یونانی، نوبت زبان لاتین شد. لاتین جنگ‌های صلیبی را داشت و اقتصاد قوی ونیز را دارا بود. مظهر مسیح هم به آن اضافه شد. این سه عامل، زبان لاتین را پشتیبانی می‌کرد اما این زبان هم تا قرن ۱۶ تداوم داشت و لاتین امروز، یک زبان مرده است که فقط مورد استفاده انجیل‌پژوهان قرار می‌گیرد.

زبان سوم، زبان عربی بوده است. عربی هم از پشتوانه شمشیر جهاد برخوردار بود. اقتصاد خمس و زکات و غنایم جنگی را دارا بود و مذهب هم در آن نقش داشت و تفسیر قرآن، مهم‌ترین آن‌ها بود اما امروز، این زبان هم به عقب رانده شده است.

زبان چهارم، زبان فرانسه بود. در مورد این زبان، در سال ۱۹۲۱ یک ایرانی به نام دکتر ضیاءالدین در جامعه اتفاق ملل، پیشنهاد کرد که زبان اسپرانتو را به‌عنوان زبان دوم به‌رسمیت بشناسیم، که سفیر فرانسه برخاست و با تردستی خاصی خطاب به آقای ضیاءالدین گفت: پاسپورت‌تان خدمت‌تان هست؟ گفت: بله. پس از آن، پاسپورت دیگران را هم گرفت و همه را متوجه این موضوع کرد

که پاسپورت‌هایشان به زبان فرانسه است و این زبان، زبان بین‌المللی است.

در همان زمان، سفیر چین به سفیر فرانسه می‌گوید اگر معتقدید چون پاسپورت‌های ما به زبان فرانسه است، فرانسه زبان بین المللی است و با این منطق به چین بیایید و به جای چینی، فرانسه حرف بزنید، گرسنه خواهید ماند. پس نمی‌دانید که زبان فرانسه فرمالیته و روی کاغذ است و توده‌ها در این خصوص، تعیین‌کننده‌اند و این زبان نمی‌تواند جهانی شود.

امروز، انگلیسی زبان جهانی است و حتی شما هم ذکر کردید که انگلیسی زبان جهانی شده و این تفکر اشتباه است. چرا که انگلیسی امروز به مراتب نسبت به پنجاه سال پیش، عقب نشسته است.

انگلیسی در قبل از جنگ جهانی دوم، زبان رسمی هندوستان بود. اما در سال ۱۹۴۷ انگلیسی از مقام زبان رسمی یک میلیارد و دویست میلیون جمعیت عقب افتاد. آن موقع حدود هفت درصد جمعیت هند انگلیسی می‌دانستند و امروز این رقم به ۲ تا ۳ درصد کاهش یافته است. در مالزی هم زبان انگلیسی عقب رفت. ژاپن نیز در سال ۱۹۷۳ اعلام کرد که ما تا سه سال دیگر در مدرسه انگلیسی داریم. دبیران ما باید زبان دیگری را بازآموزی کنند و ما از سال ۱۰۷۳ به بعد نمی‌توانیم انگلیسی تدریس کنیم برای این که این زبان، بودجه و وقت عظیمی از ما می‌گیرد و پرهزینه است. کسانی که راغب هستند انگلیسی بیاموزند باید به مدارس اختصاصی بروند.

اگر به چین هم بروید می‌بینید که اینترنت به زبان چینی است و در آلمان به زبان آلمانی و در ژاپن به زبان ژاپنی و اینترنت عرب‌ها هم به زبان عربی است. پس توهم است که بگوییم انگلیسی، زبانی جهانی است. حتی یورونیوز به ۱۳ زبان زنده دنیا و بی بی سی به ۲۹ زبان برنامه پخش می‌کند. اگر این‌ها زبان‌شان را جهانی می‌دانستند هرگز به زبان‌های دیگر اصالت نمی‌بخشیدند.

یورونیوز در داخل اتحادیه اروپا نمی‌تواند به یک زبان واحد صحبت کند و با ۱۳ زبان حرف می‌زند. ما با یک برج بابلی روبه‌رو هستیم که به زودی خود را نشان می‌دهد. این جنگ‌های ملی و نفرت‌هایی که به‌صورت مرتب در زمان‌های مختلف بروز می‌کند ناشی از همین مساله است.

بحث‌های شدیدی بین دولت‌ها پیش آمده که چرا باید زبان انگلیسی یا زبان فرانسه به‌عنوان زبان اینترنشنال تدریس شود و روسی یا آلمانی نباشد. این بحث‌ها و مجادله‌ها همیشه بوده است و این که کدام یک به نتیجه می‌رسد؟! باید بگویم هیچ یک به نتیجه نخواهد رسید.

من به‌خاطر سمتی که در وزارت بهداری داشتم، زمانی که در خارج بودم و در جلسات WHO (سازمان بهداشت جهانی) (World Health Organization) شرکت می‌کردم، می‌دیدم کسانی که از جهان دوم یا سوم برای سخنرانی می‌آیند با اینکه به زبان انگلیسی سخنرانی می‌کنند اما متن‌شان را از روی یک نوشته می‌خوانند. کاملا مشخص بود که متن قبلا ترجمه شده و سپس ادیت و سانسور شده و فرد از روی این متن، می‌خواند و وقتی یک انگلیسی‌زبان آمریکایی یا بریتانیایی، سوالی می‌پرسد او درمانده شده و نمی‌تواند پاسخ دهد چرا که او فقط در حد همان نوشته، انگلیسی می‌داند. همه دیدند که این افراد مشهور انگلیسی حرف می‌زنند اما چیزی را به انگلیسی درک نمی‌کنند.

در سال ۱۹۶۶ (اواسط دهه ۴۰ خورشیدی)، سازمان بهداشت جهانی در شعبه آسیای جنوب شرقی خود در فیلیپین (شعبه مدیترانه در اسکندریه است و در چند قسمت از جهان شعبه دارد) جلسه‌ای برگزار کرد که من هم حضور داشتم و همه دور میز بزرگی نشسته بودیم. شخصی که کنار من نشسته بود دکتر مورتون کرمر (Morton Kramer) از وزارت بهداری آمریکا و متخصص اپلاید استاتیستیک در علوم پزشکی و بهداشت بود. روبه‌روی من نیز یک روانپزشک ژاپنی به نام دکتر کارتو (Kartto) نشسته بود و مقاله خود را به انگلیسی می‌خواند. گاهی نگاهی به من می‌کرد و من نیز سری تکان می‌دادم. در پایان، دکتر کرمر به من گفت: داکتر صاحب زمانی، دو یو نو جاپنیز؟ Do you know japanese گفتم خیر. من ژاپنی نمی‌دانم. گفت پس چرا او هرچه می‌گفت با سر تایید می‌کردید؟ گفتم هی واز تاکینگ انگلیش. (او به انگلیسی صحبت می‌کرد). دکتر کرمر گفتند خیر. او به ژاپنی حرف می‌زد. وقت نهار که هر سه کنار هم بودیم، رو به دکتر کارتو کرده و

گفتم: وقتی سخنرانی می‌کردید دکتر کرمر فکر کردند شما به ژاپنی سخنرانی کردید. او مانند تمام ژاپنی‌ها، دهانش را باز و چشم‌هایش را بست و خنده تحویل داد.

ورقه را به دکتر کرمر نشان داد که به انگلیسی نوشته بود. دکتر کرمر گفتند چطور من که زبان مادری ام انگلیسی است متوجه نشدم. گفتم برای این که ما بروکن انگلیش (انگلیسی شکسته و نه مادرزاد) صحبت می‌کنیم و زبان هم را بهتر می‌فهمیم. اما شما به تلفظ‌های کامل انگلیسی دقت دارید و در نتیجه متوجه سخنرانی دکتر کارتو نشدید. این‌ها تجربیات بین‌المللی من بود و به این نتیجه رسیدم که زبان انگلیسی، جهانی نیست و نمی‌تواند جهانی بشود و اینترنت، تز مرا بهتر ثابت کرد.

شما اگر در اینترنت با انگلیسی حرکت کنید پاسخ‌هایتان را به انگلیسی می‌گیرید. ولی اگر همان مسیر را به آلمانی یا فرانسه بروید پاسخ‌ها، آلمانی یا فرانسه خواهد بود. در نتیجه، آن که آلمانی بلد است از اینترنت آلمانی بهره می‌برد و آن که عرب است اینترنت عربی و آن که فارسی زبان است نیز از اینترنت فارسی بهره خواهدبرد.

تحقیقات امروز نشان داده است که نتایج علم به ۲۲ زبان بین‌المللی منتشر می‌شود. آمریکایی‌ها که سعی کردند ماشین ترجمه را بسازند اذعان کردند برای ترجمه در نهایت به زبان اسپرانتو رسیدند. پروفسوری آمریکایی گفته است که زبان اسپرانتو می‌تواند و این قابلیت را دارد که زبان واسط جهانی برای ترجمه باشد. چون منطقی است.

_ چگونه؟

به این صورت که هر زبان را به زبان اسپرانتو ترجمه کنند و ما از اسپرانتو، به زبان مبدا خودمان ترجمه کنیم. بدین ترتیب زبان اسپرانتو را به عنوان اصل زبان ماشین ترجمه خود در اروپا و آمریکا برگزیدند. در این زمینه اتحادیه اروپا هم مسیر خود را مشخص کرده است و همه مدارک را به زبان اسپرانتو ترجمه می‌کنند.

آن‌ها متوجه شدند که اگر یک کشور مثل ترکیه به اتحادیه اروپا اضافه شود، شهروند ترکیه‌ای ناچار است برای برقرارکردن ارتباط در اتحادیه از حضور ۲۷ مترجم استفاده کند تا ترکی را به زبان‌های اتحادیه و برعکس ترجمه کنند. به این ترتیب هر شهروند برای زندگی در اتحادیه اروپا ۵۴ مترجم نیاز دارد. ولی اگر کسی را پیدا کند که اسپرانتو خوب می‌داند می‌تواند ترکی را به اسپرانتو تبدیل کند و دیگران اسپرانتو را به زبان مبدا خود ترجمه می‌کنند و همه چیز را از اسپرانتو می‌گیرند. بدین ترتیب تعداد مترجمان به یک بیست و هفتم تقلیل پیدا می‌کند. برای همه این‌ها محاسبات ریاضی انجام شده است. ما برای چنین آینده‌ای باید این کار را انجام دهیم.

_ چرا انگلیسی هنوز نتوانسته به یک زبان مشترک جهانی تبدیل شود؟

نکته بعدی این است که دانشجوی من که می‌خواهد به آمریکا یا انگلیس برود و برای این منظور ۱۵ سال انگلیسی خوانده، وقتی درهاروارد کنار یک شخصی که زبان مادری‌اش انگلیسی است روی صندلی می‌نشیند و سخنرانی استاد را گوش می‌دهد متوجه می‌شود که همکلاسی‌اش به راحتی سخنان استاد را می‌فهمد اما او مشکل درک مطلب دارد و بسیار عقب است.

برای رسیدن به درک مطلبی در سطح همکلاسی مادرزادش (Native) باید سال‌ها زبان او را یاد بگیرد و به علم او برسد. در نتیجه، حرکت جهان سوم برای رسیدن به یک تساوی لینگوئیستیک برای درک علم؛ به طور متوسط هفت تا هشت سال، عقب تر از کسی است که علم را به زبان مادری خود می‌آموزد. در نتیجه همیشه پشت سر او و در مرحله تقلید است. در حالی که دیگری که به زبان مادری خود علم را فرا می‌گیرد، در مرحله اجتهاد است. بنابراین، این تعادل بین‌المللی برای تبدیل همه به یک زبان، شدنی نیست. سپس همین زبان، مساله آریستوکراسی ایجاد می‌کند. یعنی کسانی که در جهان سوم، انگلیسی بلد هستند، غالبا به دلیل دانستن زبان انگلیسی استخدام می‌شوند. چون زبان خوب می‌دانند و سازمان برنامه نیز خیلی به میزان اقتصاددانی و دانش فرد در این زمینه توجه نمی‌کند بلکه فقط چون

می‌توانند متون انگلیسی را خوانده و ترجمه کنند، استخدام می‌شوند و این مستخدمان، تبدیل به تافته جدابافته می‌شوند.

زمانی که در وزارت بهداری بودم به علت نیازهایی که داشتیم ناچار بودم از میان دانشجویانی که برای استخدام مراجعه می‌کردند، آن عده‌ای را گزینش کنم که در انگلستان یا آمریکا، در زمینه روانشناختی تحصیل کرده‌اند و زبان می‌دانند و این افراد را بر لیسانسیه‌هایی که در ایران تحصیل کرده بودند ترجیح می‌دادیم. زیرا وقتی لغت‌نامه را در مقابل این دسته قرار می‌دادیم، ترجمه اشتباه تحویل می‌دادند اما آنان که در خارج تحصیلکرده بودند و زبان می‌دانستند می‌توانستند گزارش انگلیسی بنویسند. همین مساله سبب می‌شود که نوعی اشرافیت زبان در اقلیتی ایجاد می‌شود. رژیم تغییر می‌کند و در نتیجه این افراد، کنار گذاشته می‌شوند و در سیستم گزینش خودی، عده دیگری جایگزین این افراد زبان‌دان می‌شوند.

این زبان‌دانان به جای دیگری می‌روند و به حرفه یا کار دیگری مشغول می‌شوند. اگر جهان آینده بخواهد گلوبالیزه شود و شهروند جهان‌وند تربیت کند، نمی‌تواند این تسلسل را در آینده تحمل کند.

_ چقدر فکر می‌کنید که اسپرانتو می‌تواند این خلا را پر کند؟

صددرصد معتقدم که اسپرانتو این خلا را پر می‌کند.

_ چرا؟ اسپرانتو چه دارد که سایر زبان‌ها ندارند؟

دکتر شکل هندسی مدوری را که به زبان ریاضی و با دست روی کاغذ ترسیم کرده برمی‌دارد و نشانم می‌دهد و می‌گوید:

دو نیرویی را که در فیزیک مطرح است شامل نیروهای پتافوژ و سانتریفوژ یا پتافوگال و سانتریفوگال است. یعنی نیروی هجوم به طرف مرکز و نیروی گریز از مرکز. اولا این که مخالفان به زبان اسپرانتو، زبان مصنوعی می‌گویند و این یکی از مغلطه‌هاست. چرا که هیچ زبانی طبیعی نیست. زبان چینی در جنگل‌های چین و زبان عربی در نخلستان‌های طائف رشد نمی‌کند. زبان همیشه فراساخته بشر در محیط‌های خاص است. بنابراین اگر با این نگاه به اسپرانتو نگاه کنیم باید بگوییم که تمام علم و تمدن مصنوعی است. این

تعداد زبان‌آموزان اسپرانتو در سایت Duolingo از مرز یک میلیون نفر گذشت.

مصنوعی گفتن، چیزی از کمالات اسپرانتو نمی‌کاهد. اسپرانتو زبان فراساخته است.

دوم این که زبان اسپرانتو، پروگرامینگ (Programing) است و مثل سانتریفوژ از مرکز به همه جا حرکت می‌کند. همان طور که H2O در فرانسه اچ. دو. اُ است در ژاپن، برزیل و ایران هم اچ.دو.اُ است.

هر چیز علمی در همه‌جا حرکت می‌کند. اسپرانتو علمی است. در زبان‌های دیگر، اشکالات بسیاری پیدا شده است. برای مثال شما در فارسی می‌نویسید "خواجه" و "خاجه" می‌خوانید. تفاوت صورت کتبی لغات با صورت گفتاری آن‌ها، مختص فارسی نیست. در زبان‌های دیگر هم این مساله نمود دارد. ترمزهای سماعی که ضد قاعده منطق هستند در همه زبان‌ها منطق را عقب می‌زنند. برای مثال کودکی که در مرحله زبان‌آموزی است به‌طور ناخودآگاه فکر می‌کند که وقتی می‌گوییم چرخنده، رونده، کوبنده، رونده، چرنده، پرنده و... برای فردی که ایستاده هم باید بگوید "ایستنده".

اما نمونه ترمزهای سماعی ضدقاعده منطق در زبان، در چنین واژگانی اتفاق می‌افتد. وقتی به او می‌آموزیم که به جای "ایستنده" باید بگوید "ایستاده". این مساله، به جریان خط راه می‌یابد و اشکالاتی را ایجاد می‌کند.

در سمیناری که افتخار حضور در کنار برتراند راسل را داشتم، کسی از او پرسید، پروفسور، شما با اسپلینگ انگلیسی چه می‌کنید؟ راسل گفت وحشتناک است، سپس به خانمی که منشی او بود اشاره کرد و گفت: این لیدی، نوشته‌های مرا تصحیح می‌کند. من اگر بخواهم دیکته بنویسم رد می‌شوم چون غلط زیاد دارم. بعد در مقاله‌ای هم گفته این از بدبختی‌های ماست که ما باید علم و ریاضی را به زبانی که نیاکان احمق و بی‌سواد ما، با اشتباهات بسیاری ساخته‌اند، تکلم کنیم.

این سخن نشان می‌دهد که شما همواره در زبان انگلیسی با اسپلینگ مشکل خواهیدداشت. همین مشکل در فرانسه و حتی در فارسی ما و در عربی هم هست. اسپرانتو، خط را استاندارد کرده؛ البته خط را از لاتین اقتباس کرده است.

۱۵۰ سال پیش، تنها دو خط جهانی بودند. یکی خط الفبای عربی بود که نه تنها فارسی زبانان و عرب زبانان با آن می‌نوشتند و اردو هم به خط نستعلیق نوشته می‌شود. بلکه ترک‌هایی که در آسیای مرکزی هستند نیز همه به خط الفبای عربی می‌نوشتند. خط دوم، خط لاتین بود که اکثر زبان‌های اروپایی از آن استفاده می‌کردند، اما هر کدام با شکل خاص و تلفظ مختلف. وقتی حساب کردند دیدند ۹۰ درصد با خط لاتین و ۶۰ درصد با خط عربی آشنا هستند به همین دلیل بر ۹۰ درصد تکیه کردند و خط اسپرانتو را از لاتین اقتباس کردند. در خط لاتین آ همیشه آ و اُ همیشه اُ است.

زبان اسپرانتو عاری از اشکالات سایر زبان‌هاست و بسیار زبان ساده و همه‌فهمی برای یادگیری است. در زبان اسپرانتو هر حرف، صدای خود را دارد و هر کلمه همان‌طور که گفته می‌شود نوشته می‌شود.

_ در نتیجه با این قابلیت‌ها، چرا زبان اسپرانتو تاکنون موفق نشده است به زبان نخست جهانی تبدیل شود؟

همواره در طول ۱۳۰ سال که از عمر مبارک این زبان جهان‌شمول و صلح‌آفرین می‌گذرد، مخالفان این زبان که از قضا، دانش‌آموختگان و مدرسان زبان‌های خارجی بودند و از این طریق امرار معاش کرده و کسب منفعت می‌کردند، همواره اسپرانتو را سدی در برابر مطامع خود دیده و با این زبان گویا و شیوای جهانی مبارزه کرده و در مسیر رشد آن سنگ اندازی‌ها کرده‌اند. اما همان‌طور که می‌بینید این زبان، سر سلامت از میان تمام دشواری بیرون برده و هر روز بر پیروان زبان جهانی اسپرانتو افزوده می‌شود.

اسپرانتیست‌ها در سراسر جهان، به‌صورت پیوسته و با شکیبایی در تلاش برای جایگزین‌کردن این زبان مشترک بشری برای تضمین صلح و تفاهم بشری در میان ملت‌ها هستند.

Sohrab Sepehri.

سهراب سپهری

La monda spegulo

آینه دنیا

Nek restos vi, nek ĉagreno
Kaj ne la homoj de tiuĉi vilaĝeto
je angora bobelo de unu river-bordo
mi ĵuras
Kaj je tiu et momenta ĝojo, Kiu pasis
La ĉagreno, ankaŭ pasos
Tiel ke restos nur memoraĵoj
Momentoj estas nudaj
Al via momenta korpo
Neniam surmetu ĉagrenan veston
Vi al spegulo, ne
Spegulo al vi fiksrigardas
Se vi ridus, ĝi ridos al vi, kaj se vi plorsingultus
Ho! Del' spegulo monda, kion farados ĝi !
Via hieraŭa komodo jam plenas del' sopiro,
Ĉagreno kaj bedaŭrindaĵo
La morgaŭ-pakaĵoj ĉiuj, "se mi povus, se mi povus"
Sed la vazo del' ĉi momento malplenas
La brust- spaco, kiun regalos, kiam alvenas ĉagreno?
ne malfermu la pordon del' brusto
ĝis Dio,… kiam restas unu kol-vajno
ĝis kiam restas Dio,
ĉi hejmen ne enlasu la ĉagrenon.

Tradukis: M. Fahmi

نه تو می مانی و نه اندوه
و نه هیچ یک از مردم این آبادی
به حباب نگران لب یک رود قسم
و به کوتاهی آن لحظه ی شادی که گذشت
غصه هم خواهد رفت
آن چنانی که فقط خاطره ای خواهد ماند
لحظه ها عریانند
به تن لحظه خود جامه اندوه مپوشان هر گز
تو به آیینه، نه، آیینه به تو خیره شده است
تو اگر خنده کنی او به تو خواهد خندید
و اگر بغض
آه از آیینه ی دنیا که چه ها خواهد کرد
گنجه ی دیروزت
پر شد از حسرت و اندوه و چه حیف!
بسته های فردا، همه ای کاش ای کاش...
ظرف این لحظه ولیکن خالیست
ساحت سینه پذیرای چه کس خواهد بود
غم که از راه رسید
در این سینه بر او باز مکن
تا خدا یک رگ گردن باقیست
تا خدا هست
به غم وعده این خانه مده...

ترجمه به اسپرانتو: م. فهمی